

MAHALLENDEKİ KAPİTALİSTİ ÖLDÜR

Sizinle oyunlar oynamaya geldik.

İkinci sayımızın oyunu şöyle: Para harcayın.

fanzi²

içindekiler

giriş konuşması	2
birisi amerika'yı havaya uçurdu [şiir]	4
serbest piyasa ekonomisi	8
staj günlükleri [şiir]	15
soru	20
zenginler birbirlerinin suç ortaklarıdır	22
kerahat vakti [şiir]	24
her can ölümü tadacaktır	28
yeniden doğum	30
paula [hikâye]	33
arthur rimbaud	38
iletişim	39

giris konuşması

Sizinle oyunlar oynamaya geldik. İkinci sayımızın oyunu şöyle: En büyük sırrınızı bir kâğıt paraya yazın ve parayı harcayın. Sonra tekrar size ulaşmasını bekleyin–

A.

Kapitalist,
müteahhitin
kardeşidir.

Mahallendeki
kapitalisti
öldür.

birisi amerika'yı havaya uçurdu

Diyorlar ki bazı barbar
Afganistanlı
Arap
teröristler yaptı
Amerikalı teröristlerimiz değildi
KKK ya da dazlaklar da değildi
Ya da onlar değil, zenci kiliselerini havaya uçuranlar
değil, yahut bizlere Ölüm Hücresinde yeniden hayat verenler
Trent Lott da değildi
Veya David Duke veya Giuliani
Veya Schundler, Helms, o zaten emekli

Değildi
Kıyafetler içindeki belsoğukluğu
Beyaz çarşaf hastalıkları,
Siyahileri katleden
Terörize edilmiş akıl ve mantık
En çok da insanlık, hoşnut kaldıkça bundan

Diyorlar ki (kim diyor?)
Kim söylüyor
Ödemeyi kim yapıyor
Yalanları kim söylüyor
Kim sırlara karışmış
Kimin köleleri var
Kim kaptı mangırları mankurtlardan

Kim semirdi sömürmekten
Kim soykırım yaptı Kızılderililere
Tüketmeye çalıştı Zenci milletini

Kim yaşıyor Wall Street'te
O ilk müstemlekede
Kim kesti senin taşaklarını
Kim tecavüz etti anana
Kim linç etti dedeni

Katran kimde, kimde kuştüyü
Kibrit kimde, kim verdi ateşe
Kim geberetti kim aldı işe
Kim diyor onlar Allah & yine de Şeytan diye

Kim en büyük
Kim en iyisi
İsa kime benziyor

Kim yarattı her şeyi
En akıllı kim
Kim ekber
En zengin kim
Kim söylüyor senin çirkin onlarınsa güzeller güzeli olduğunu

Kim tanımıyor sanatı
Kim tanımıyor bilimi

Bombaları kim yaptı
Silâhları kim üretti

Kim satın aldı köleleri, onları kim sattı

Kim koydu ismini
Dahmer'ın deli olmadığını kim söyledi

Kim yahu? Kim yahu? Kim?

Porto Riko'yu kim çaldı
Kim çaldı Hint Adaları'nı, Filipinler'i, Manhattan'ı
Avustralya & Hebrid Adaları'nı
Kim Çinlilere afyonu dayattı

Bu binaların sahibi kim
Paralar kimde
Kim komik buluyor seni
Kim seni hapsetti
Bu gazetelerin sahibi kim

Köle gemileri kimindi

Kimin elinde ordu

Kim çakma reis-i cumhur
İdareci kim
Kim banker

Kim yahu? Yahu kim? Kim?

Madenler kimin
Senin aklını kim çeldi kim
Ekmek kimin
Kim istiyor barış
Sence kim istiyor savaş

Kimin bu petrol
Kimin hiç emeği yok
Kimin bu toprak
Kim zenci değil
Kim o kadar ulu ki ondan daha büyük yok

Bu şehir kimin

Gökyüzü kimin
Kimin sular
Kulüben kimin

Kim soyuyor ve çalıyor ve dolandırıyor ve öldürüyor
ve gerçeğin üstünü örtüyor
Kim sana görgüsüz diyor

En büyük evde kim yaşıyor
En büyük suçu kim işledi
Kim istediği zaman tatile çıkıyor

En çok zenciyi kim öldürdü
En çok Yahudi'yi kim öldürdü
En çok İtalyan'ı kim öldürdü
En çok İrlandalıyı kim öldürdü
En çok Afrikalıyı kim öldürdü
En çok Japonu kim öldürdü
En çok Latin'i kim öldürdü

Kim yahu? Kim yahu? Kim?

Okyanus kimin
Uçaklar kimin
AVM'ler kimin
Televizyon kimin
Radyo kimin

Sahip olunabileceği dahi bilinmeyen şeye kim sahip
Gerçek sahipler olmayan o sahiplere kim sahip

Gecekondular kimin
Kim sömürüyor şehirleri
Kanunları kim koyuyor

Kim Bush'u başkan yaptı
Kim konfederasyon bayrağının göklerde dalgalanması
gerektiğine inanıyor

Kim demokrasiden bahsedip yalan söylüyor

İncildeki Canavar kim
Kim 666
Kim biliyor kimin karar verdiğini
İsa'nın çarmıha gerilmesine

Esas Şeytan kimin safında
Kim zengin oldu Ermeni soykırımından

En büyük terörist kim
Kim değiştirdi İncili
En çok insanı kim öldürdü
En kötü kim
Hayatta kalmak gibi bir derdi olmayan kim

Kimin müstemlekeleri var
Kim en çok toprağı çaldı
Kim dünyaya hükmediyor
Kim onlar iyi ama kötülük yapıyorlar bazen diyor
En büyük cellât kim

Kim yahu? Yahu kim? Kim?

Kim petrole sahip
Daha çok petrol isteyen kim
Sonradan yalan olduğunu anladığın şeyi sana kim söyledi

Yahu kim? Kim? Kim?

Bin Ladin'i kim buldu, Şeytan belki de
Kim CIA'ye ödeme yaptı,
Kim bombaların patlayacağını biliyordu
Teröristlerin niçin Florida'dan San Diego'ya
Kadar uçmayı öğrendiğini kim biliyor

Beş İsraillinin patlamayı çektiğini kim biliyor
Adamların çatladığını gülmekten

Güneş hiçbir yere gitmezken kim ihtiyaç duyuyor fosil yakıt

Kredi kartlarını kim yaptı
En çok vergi kesintisini kim kaptı
Kim yürüyüp çıktı Irkçılığa Karşı
Konferansı'ndan
Kim öldürdü Malcolm'u, Kennedy'yi & kardeşini
Kim öldürdü Doktor King'i, kim isteyebilir ki böyle bir şeyi
Bağlantıları mı vardı Lincoln'un suikastiyle?

Kim işgal etti Grenada'yı
Kim ayrımcılıktan para kazandı
İrlanda'yı kim müstemlekeleştirdi
Daha sonra Şili'yi ve Nikaragua'yı deviren

Kim öldürdü David Sibeko'yu, Chris Hani'yi
Biko, Cabral, Neruda, Allende, Che Guevara,
Sandino'yu öldürenle aynı

Kabila'yı kim öldürdü, Lumumba, Mondlane,
Betty Shabazz, Die, Princess Di, Ralph Featherstone,
Little Bobby'yi harcayanla aynı

Kim hapsetti Mandela, Dhoruba, Geronimo, Assata, Mumia,
Geronimo, Assata, Mumia, Garvey, Dashiell Hammett, Alpheous
Hutton'u

Kim öldürdü Huey Newton, Fred Hampton,
Medgar Evers, Mikey Smith, Walter Rodney'yi,
Fidel'i zehirlemeye çalışanlar mı
Vietnamlıları baskı altında tutmaya çalışanlar mı

Kim Lenin'in kellesine para ödülü koydu

Yahudileri kim koydu fırınlara,
ve kim yardım etti koyulmasına
Kim dedi "Önce Amerika" diye
ve Judenstern'e tamam diyen kim

Amerika'yı kim havaya uçurdu?

Kim yahu?

Bu iki adam mı?

serbest piyasa ekonomisi

Önce aydınlarla başladı bu küresellik meseleleri. Ne zaman ki karşı tarafın bizden daha iyi işler yaptığını düşünmeye başladılar, o andan itibaren, menşei orada olan işlere burada şahit olduk. Şairler müteahhit oldu, entelektüeller vergi rekortmeni. İktisadî eşitsizlik aldı başını gitti.

Serbest piyasa, topraklarımıza 1536 yılında Fransızlarla yapılan antlaşmayla birlikte Kanuni Sultan Süleyman tarafından verilen ilk kapitülasyonla girmiş oldu. Bilindiği üzere çığ gibi de büyüyerek devam etti. Piyasa serbestisinin ülkemize girmesi tamamen padişahın emri ile gerçekleşmiştir. Halkta, tabii olarak hiçbir zaman buna yönelik bir istek oluşmadı. Yahut böyle bir sistemi hiçbir zaman düşünmedi, kendi içerisinde oluşturmadı. Aksine, halkın kendisinin kurduğu bir düzen zaten vardı. Bunun için ahilikten bahis açalım.

Ahiliğin aslı fütüvvettir. Ahiler kendilerine esasen ahi demiyor, fütüvvet ehli diyor, yazdıkları kitaplar da fütüvvetname oluyor. Bunun sonradan, Arap, Fars ve Türk denen şeyleri ayırıp, İslâm'ı güçsüzleştirmek için, üçünün arasına kalın çizgiler çekebilmek için yapılmış bir şey olduğunu düşünüyorum. Çünkü şu anki çoğu tarihçi fütüvveti tamamen Araplara mal edip, "Türkler kendi kültürleriyle harmanlayarak Ahilik'i ortaya çıkarmıştır" diyorlar. Türklerin İslâm haricinde bir kültürü nasıl oluyor belirsiz. "Araplar'da fütüvvet, Farslarda *cevanmerdi*, bizde de Ahilik vardır" diyor. Alâkası yok. Fütüvvet bizdeki. Yani şu an iki farklı -şizofrenik- Ahilik var tarihte. Birincisi esas olan, çok eskilerden beri gelen fütüvvet, diğeri de Ahi Evran'ın (13. asır) dahil olduğu Ahilik. Bu fütüvvet, peygamberlerin ahlakına dayalı bir şey. İbrahim, Yusuf peygamberlerin ahlakı. Ashab-ı kehfın ahlakı. Yani son peygamberin getirdiği, tamamlanmış din olan İslâm'dan çok önceleri de Orta Doğuda yaygın olan bir ahlak anlayışı. Fakat fütüvvet kurumsal olarak Abbasilerde ilan ediliyor. Bunun sebebi de Türklerin yavaş yavaş hem orduda hem de yönetimde yer bulmaya başlaması. Selçuklu hükümdarı Keykubat da ilk fütüvvet ehli kimselerden. Ebu Müslim-i Horasânî (8. asır), Emevi-

leri yıkıp, esas olan ahilere katılıyor, yani fütüvvet ehli oluyor. Sonra da Abbasi Devleti'nin kuruluşunda önemli rol oynuyor. Sonra da bakıyorlar ki, Horasânî'nin nüfusu artmaya başlamış, halk gittikçe ondan taraf oluyor, Horasânî'yi öldürüyorlar. Her neyse. Bu fütüvvet, güzel ahlak, yiğitlik, civan mertlik üzerine kuruludur. Diğer ahiliğin kökü, yani tarikatlaşan, kurumsallaşan Ahilik, Hacı Bektaş-ı Veli'den tavsiyeler alan Ahi Evran'la başlıyor. Yani 13. asırda. Fakat aslen bu toprakları Türkleştiren, esas ahilik olan fütüvvet, yedinci asra kadar dayanıyor. (Ondan öncesi de var. Fakat bizi şimdilik burası ilgilendiriyor.)

1071'de Alparslan'la birlikte Anadolu'ya gelen Türkler -işte bunlar fütüvvet ehli kimselerdir- ahi babalarıyla birlikte Anadolu'da bir sürü zaviye açıyor. Yani bu toprakların Türkleşmesini sağlayan yegâne şey oluyor bu ahilik, yani fütüvvet. Halk Türkleşiyor; Türkler yerleşik hayata geçip Sünnileşiyor. Buralara geldiğinde Alevî gibi (Alevilik, Şah Sultan ile Yavuz Selim arasındaki kavgaya kadar yok) olan Türkler bu şekilde Sünnileşmeye başlıyor. Göçebelikten yerleşik hayata ve şehre geçiyorlar, İslâm'ı en doğru şekilde yaşayabilmek için. Bir yandan da ticaret ve zanaatla uğraşmaya başlıyorlar. O dönemlerde gayrimüslimler hâkim bu sahalara. Fütüvvetle birlikte Türkler de hız kazanıyor. Fakat bu iş fütüvvetin bir kolu sadece. Esas olarak, ahlaklı insan yetiştirmeyi amaçlıyor ahilik. Sonra da her türlü zanaatı öğretiyor. Çünkü insanın ancak emek

vererek, çalışarak şeref kazanabileceğini düşünüyor. Sanatçı da esnaf da hükümdar da asker de yetiştiriyorlar. İşin güzelliği burada. Hepsisi de şairle alâkadar. Divan Edebiyatında üç bin küsur şair var. İlmiye sınıfını saymazsak, -ki İlmiye sınıfı da evvelinde bu tip işlerle meşgul oluyor- bunların çoğu asker veya esnaf adamlar. Bunlar fütüvvet ehli işte. Misal, Hufti adında bir şairimiz var. Fatih döneminde yaşamış. Asıl ismi bilinmiyor. Hufti ismi de kunduracı demek oluyor. Adam Edirneli bir kunduracı, ayakkabıcı esnafından. Bu adam okuma yazma bilmiyor. Elif harfini, sevgilinin boyuna benzettiği için tanıyor ancak. Latîfî kendisi

için, “Kitâb ve deftersüz müftî ve müderris olmuşdu” diyor. Ahiliğin medreselerine gittiği için, oralardaki ilim, irfan ve şiir meclislerine katıldığı için bu denli şiir zevkine sahip bu adam. Onun gibi yüzlerce esnaf var üst derecede divan şiiri yazan ve söyleyen. Kırâathanelerde, meyhanelerde, dükkânlarda, eğlence yerlerinde, tekkelerde, camilerde, evlerde konuşuluyor, okunuyor, tenkit ediliyor şiir. Yunus Emre, Pir Sultan, Mevlâna, bunlar da bu teşkilatla iç içe. Bilhassa Keykubat döneminde çok güçleniyor ahiler. Tekkelere, zaviyelere kapanmak yerine, demir dövüyor, kumaş dokuyor, dokumacılık, demir ve bakır işçiliği yapıyor. Sürekli üretiyor. Bu adamlar sayesinde hiçbir sınıf farkı kalmıyor halk arasında. Herkes eşit şartlara geliyor. Asırlarca sürecek, hatta 1970’lere kadar kalıntıları kalacak bir iktisadî eşitlik oluşuyor Türklerin arasında.

Bir yandan da ahiliğin çok sert kuralları var. Şimdiki Kemalist, İslâmcı ve kapitalistlerin, o zamanki Yahudi ve Ermenilerin, dolayısıyla serbest piyasa ekonomisini isteyen hiç kimsenin kabul edemeyeceği ve Osmanlı’nın yıkılmasına sebep olarak gördüğü en büyük etkenlerden birisidir onlara göre ahilik. (Çünkü Yahudi ekonomisi daha hoş. Çünkü bu ekonomiye bir alternatif düşünecek olursan kariyerine son verilir.) Halbuki Osmanlı’nın yıkılmasına sebep olan tek şey Osmanlı’dır, hanedandır. Osmanlı’nın kurulmasına imkân sağlayan, şartları elverişli hâle getiren şey ise ahiliktir. Yani Osmanlı, ahiliği kullanarak bir yerlere gelebilmiştir.

“Kâfirler, çeresinde iyi tanınmayanlar, inançsızlar, falcı ve büyücüler, yalancılar, hayvanların üreme döneminde avlanan avcılar, hırsızlar, dolandırıcılar, acımasızlar, gösteriş meraklıları, karaborsacılar, kendi çıkarlarını halkın çıkarlarından önde tutanlar, kötü söz getirebileceği düşünülenler, zina ettiği ispatlananlar, yardım etmeyen, yardımlaşmayan, başkalarına yük olan veya başkalarının sırtından geçinenler, kâtiler (kasaplar), hırsızlar, dellallar, vergi memurları, vurguncular örgüte katılmaz.”

Fütüvvetnamelerden alıntılar. Bu arada sadece erkekler değil, kadınlar da girebiliyor örgüte. Bâciyan isminde bir kadınlar kolu var. Şeyhleri de dervişleri de kadın olan kadınlar tekkeleri açılıyor birçok yerde. Bu teşkilat doğrudan doğruya âlim ve ahlaklı insan yetiştirmek üzerine kurulmuş. Bu yüzden de o dönemki âlimlerin çoğu bu insanlar arasından çıkmış. Bunun ardından 13. asırda Ahi Evran, bu ahiliği, yani fütüvveti, tarikatlaştırmıştır. Daha sonra da Osmanlı kurulmuş, Osmanlı’nın ilk padişah ve vezirleri de bu örgütten çıkmıştır. Edebali, Ahi büyüklerinden. Osman Gazi de bu Ahi teşkilatına giriyor bu şekilde. Orhan Gazi, Murat, bunlar da bu teşkilattan. Fatih Sultan Mehmet dönemine kadar böyle sürüyor bu. Fakat Osmanlı her zamanki gibi bir ihanetle, 16. asırda Ahilerin elinden alıyor zanaat ve ticareti. Zaten koyulan vergiler ve gelen kapitülasyonlarla beli bükülmüşken, hepten yerle bir ediyor Osmanlı, Ahileri. Buna karşılık da Ermeni, Yahudi ve Rum’un eline geçiyor ticaret ve zanaat. Yine de içten içe devam ediyor Ahiler, direniyorlar. Daha çok baskı görü-

yor Osmanlı tarafından. Git gide sindiriliyor. İçteki ve dıştaki gâvurlar kâr ediyor. Kâr ettikçe, sermaye biriktirdikçe, iktisadî gücü elinde bulundurdukça da istediği gibi at koşturabiliyorlar. Saray borçlanıyor. İpleri suya indiriyor. Gâvurlaşma başlıyor.

İlk başta hiçbir gayrimüslim giremezken bu teşkilatlara, gâvurlaşmanın başladığı tarihten itibaren, 18. asır gibi, artık gayrimüslimler de dahil olmaya başlıyor. “*Din ayrımı gözetilmeden ortaya çıkan bu kuruluşa da gedik denmiştir.*” Tamamen imtiyaz ve tekelcilik üzerine kurulmuş bir kuruluştur bu. Adından da belli: Gedik. Islah-ı Sanayi Komisyonu kuruluyor, esnafları şirketleştirmek adına. Gâvurlaşmadan itibaren Türk milletinin attığı her adım bir şekilde sindiriliyor. 1863’te kurulan Memleket Sandıkları önce 1883’te Menâti Sandıklarına, sonra da 1888’de Osmanlı Bankasına dönüştürülüyor. Yani halkın parası, sermaye tarafından yutuluyor.

Her neyse. Ahileri anlatayım. Bu ahilerin ihtiyaçtan fazlasında gözü olmamış, imece usulü yapmışlar her işi. Mesela her ahi, ihtiyaçlarını giderdikten sonra elinde 18 gümüş akçeden fazla para tutamaz, bu parayı orta sandığına vermiş. Yani hiçbirinin kişisel bir sermayesi yok. Her şey ortak. Karınlarını ortak bir şekilde doyuruyorlar. Kıyafetlerini de zaviye temin ediyor. “Ahi, kazancının geçiminden arta kalanının tümü ile ihtiyaç sahiplerine ve işsizlere yardım etmelidir” diye bir kuralları var. Doğrudan doğruya Bakara Sûresi, 219’uncu ayete işaret ediyor: “Ve sana neyi infak edeceklerini sorarlar. De ki: ‘İhtiyaçtan fazlasını.’”

“Ahinin emeğini değerlendireceği bir işi olmalıdır” diyor bir kural da. Necm Sûresi, 39. ayete işaret etmekte: “Şüphesiz insan için kendi emeğinden başkası yoktur.” Emek verdiği müddetçe bir beşer, insan olabilir. Yani çalışmak; insan olmak, şeref kazanmak demek. Bunun için de şerefli bir işte çalışman gerekiyor.

Bir başka kural ise şöyle: “Ahi birkaç işle değil, yeteneklerine uygun tek bir işle uğraşmalıdır.” Mustafa Kemal Paşa 1920’lerde, eğitim sistemi hakkında fikir almak için Amerikalı filozof John Dewey’yi Türkiye’ye çağırıyor. Daha sonra Hasan Ali Yücel ve İsmail Hakkı Tonguç’la da görüşmüştür bu filozof. “Eğitim öncelikle insanî, ondan sonra meslekî olmalıdır” gibi sözlerle görüşlerini süsleyerek, yeni kurulan Türkiye’de verilen eğitimle, uzman yetiştirilmemesi gerektiğini, talebelerin genel kültür seviyesinde kalmalarını öğütlemiştir bu adam. Daha sonra yapılan Fulbright Anlaşması, Marshall Planı gibi dalaverelerle de bu isteneni tam olarak gerçekleştirmişlerdir. Cumhuriyetin ilanından bu yana, usta, işinin ehli, uzman kimse yetiştirmemek üzere verilen eğitim, en nihayetinde bu noktaya gelmiş, tamamen ezberci, her daldan serpiştirilen, fakat hepsinin de vasat seviyede olmasına dikkat edilen bir eğitim-öğretim sistemi oluşmuştur. Şu anda herhangi bir bölümden mezun olan bir kişi ne evini yapabilir ne yiyeceğini üretebilir ne de tamirat yapabilir. Bu bilgilerin hiçbirisi okullarda öğretilmez. Uzmanlaşan nadir insanlardan ise

seküler olanlar beyin göçüne zorlanmış, kalanlar ise ya katledilmiş ya da tüm imkânları elinden alınmıştır.

Osmanlı'da son asırlarda ve özellikle Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan itibaren verilen eğitim, uzman yetiştirmemek üzere şekillenmiştir. Halbuki ahilikte böyle bir şey yok. Bu insanlar, uzmanlaşmak üzere eğitiliyorlar. Çünkü bir Türk bir işte uzmanlaştığında elinden her iş geliyor.

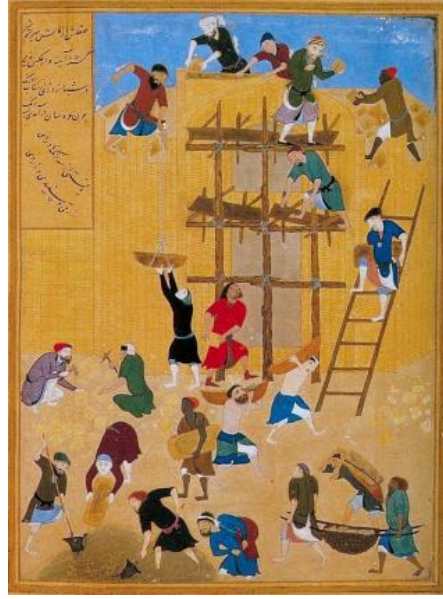
"Esnafın meslekleri için gerekli ham madde, alım-satım, malların işlenmesi, malların alınıp satılması kanunlara, tüzüklere bağlanmış ve kontrol edilmiştir. Bu kanunlarla üretilen malların kalitesi belli bir standarda bağlanmış ve tüketiciler korunmuştur. Ham madde bölüşümü hiyerarşiye ve ihtiyaca göre yapılır, üretim ve pazarlama denetim altında tutulurdu. Fiyat ve emek karşılığı açıkça belirtilir, bu miktarlar ülkenin her tarafında aynı tutulurdu."

"Ahi Birliğine girebilmenin temel kuralı bir meslek sahibi olmaktır, insan bu şekilde onurlu olarak yaşamını sürdürebilir. Ahiler ekonomik yokluğun insanı onursuzluğa götürdüğünü inanmışlar. Aynı sebeple dul ya da yetim kalmış kadın ve kızların kendilerinin mal üretilip satabilecekleri özel çarşılar açmışlardır."

"Eğitim belli bir noktada tamamlanmaz, ömür boyu süren bir faaliyettir. Eğitim, birliklerin bulunduğu en küçük kasaba ve köylere kadar sağlanır. Eğitim Ahilik ilkelerini kabul eden herkese açık ve ücretsizdir. Terbiye ocağı niteliği ağır basan zaviyelerde okuma-yazma öğretilmesinin yanı sıra dini ve bilimsel bilgiler, Türkçe ve Arapça dersleri, güzel yazma ve musiki dersleri verilirdi. Eğitim kitaplarla dayandırılmak yerine sohbet şeklinde verilmesi tercih edilmiştir."

"Bu anlayışla kurulmuş sayısız Ahi Vakfı günümüze dek hizmet vermiştir; evlenecek yaşa gelmiş, kimsesiz veya yoksul kızların evlilik ihtiyacı ve masraflarını karşılayan Çeyiz Vakfı, kışın yaşlı ve çocukların buzda kayıp düşmelerini engellemek için yollara kül dökülmesini ve saçak buzlarının kırılmasını sağlayan Kül Vakfı, kimsesiz ve yoksul kimseleri bedelsiz muayene ve tedavi eden, ilaç ihtiyaçlarını karşılayan Gureba Hastaneleri, evleri yanan veya başka şekilde evsiz kalan insanlara barınacak yer temin edilinceye kadar barındırmak için hazırda boş bekletilen evler yapan Harik-Zegedan Vakfı bunlardan sadece birkaçıdır."

Yukarıdaki yazıları aktıfelsefe isminde bir siteden alıntıldım. Yazı, Ayşe Demirez diye birine aitmiş, Yeni Yükseltepe Dergisi'nin 25. sayısında yayımlanmış. 1957'de beynelmül olarak başlatılan "New Acropolis" felsefe hareketinin Türkiye ayağıymış bu Yeni Yükseltepe isimli oluşum. 'New Acropolis'in doğrudan tercümesi. Ne dedik başta: "Önce aydınlarla başladı bu küresellik meseleleri. Ne zaman ki karşı tarafın bizden daha iyi işler yaptığını düşünmeye başladılar, o andan itibaren, menşei orada olan

işlere burada şahit olduk." Her neyse. Tüm bunları söyledikten sonra hanımefendi şöyle söylüyor: "Ahiliğin ilk yıllarında egemen din anlayışı Şamanist değerlerle karışmış bir İslam inancıdır. Ancak Ahiliğin doğrudan dinle ilişkisi olduğu söylenemez. Sonraki yıllarda Sünni İslam ideolojisine uyum sağlamakla birlikte Şerri hukuku (İslam hukuku) reddederek Türk Töre Hukukunu kullanmışlardır."

Buradan anlaşılan şu: Biz bayağı zehirli bir zoka yutmuşuz. Birinci zoka, dinin mitoloji olduğu; ikinci zoka, Aristo mantığı. Bu ikisi bizi iflah olmaz derecede Hıristiyanlaştırıyor. Bu kişi dinî bir eğitim almış olsa, dinini biliyor olsa, o fütüvvetnameleri açıp okuduğu, bu yapılanlara baktığı zaman her bir cümlenin, her bir eylemin bir âyete, bir hadise dayandığını görecektik. Ama insanlar dinlerini bilmediği için böyle şeyleri rahatlıkla söyleyebiliyor. Adam diyor ki, "Ahiliğin dört ana amacından biri şudur: Her insanın iyi bir doğa ile yaratıldığı düşünülür, çocuğun bu doğasını koruması amaçlanır." Be adam. Be kadın. İyi bir doğa ne? İşte bu kişi akademik olduğunu, akademisyen olduğunu, entelektüel, ilim adamı filan olduğunu düşünüyor. "Öyleyse sen yüzünü bir muvahhid olarak dine yönelt. Allah'ın insanları yaratmasında esas aldığı o fıtrata uygun hareket et" diyor Rum Sûresi, 30'uncu ayet. "Her doğan, İslâm fıtrâtı üzerine doğar" diyor hadis-i şerif. Bu hanımefendi ya bunları bilmiyor ya da bunların üzerini örtmeye çalışıyor. Bunun sebebi de dilini bilmeyişidir. İyi bir doğa diyor kadın. Eskiden olsa, dilini biliyor olsa ne diyecek: İslâm fıtrâtı diyecek, hadi onu da geçtim: "İyi bir tabiat üzere yaratıldığı düşünülür" filan diyecek. Tabiat kelimesi, doğa'yla aynı anlam gelmez. Nature'in, 1940'larda yapılmış doğrudan taklidi 'doğa'. Doğa, Doğ'maktan; nature, nat'tan (born) geliyor. Doğrudan tercüme. Bizle alakası yok. Halbuki 'tabiat' öyle değil. Tabiat, tabii olandır. Yani Allah'ın takdiri, o şekilde takdir etmiştir Allah, o yüzden tabiidir tabiat. Onda kusur olmaz. Halbuki doğa'nın itikadımızla bir alakası yok. Allah doğmaz da doğurmaz da. Ve ondan başka da tesir eden yoktur. Yani öyle doğa harikası, doğanın eseri filan gibi kavramlar bize terstir. Ama meselâ yine doğmaktan gelen doğru kelimesi yerinde bir anlam ifade eder. Doğan, doğuran, doğrulandır doğru olan, doğruyu bulan.

Her neyse. Ahilik diyorduk. Ahilik, serbest piyasa ile taban tabana zıttır. Serbest piyasa diye bir şeyi kabul etmez. Halka bir şey satacaksan senin onurlu, hatta ilim, irfan sahibi, şiir bilen bir insan olman gerekir. Bu yüzden de çok sert kuralları vardır ahiliğin. Fütüvvet ehli olmaktan fersah fersah uzakta olan bizlere; serbest piyasa harika, yaşıyor piyasa serbestisi zırvalarıyla büyüyen bizlere çok katı

ve hatta faşist geliyor olabilir bu kurallar. Fakat durum böyle. Piyasa serbestisi, bu topraklara padişah eliyle, tepeden inme gelmiş bir şeydir. Halkın kurduğu düzen, bununla taban tabana zıttır. Doğrudan doğruya tepeden inme olarak gerçekleşen bu kapitülasyonlar, berâyanın da reâyanın da belini bük müştür. Çünkü ekip biçerken, üretirken, işlerken yeterince vergi ödeyen ve ezilen halk, pazarda ithal mallarla rekabet edemez duruma geliyordu. Tüm bunlara rağmen en kalitelisini üretmeye çalışan, helâl kazanmak isteyen insanlar ekip biçmeye ve esnaflığa devam etti. Esnafılık, dürüstlük demekti o zamanlarda; şimdi kurnazlık, işgüzarlık anlamına geliyor. Sarayın aldığı kararlar esnafın belini daha da bükerek hâle geldi. Bu yüzden birçok isyan vuku buldu. En büyük esnaf isyanı Patrona Halil'in başı çektiği isyandır. 15'inci asırda başlayan, 16-17'inci asırlarda ayyuka çıkan celâlî isyanları da bu işin en tepe noktasıdır. Avrupa'dan gelen gâvur çok daha ucuza satıyorken mallarını, -çünkü neredeyse hiçbir vergi ödemi-yordu- berâya, gâvurla rekabet edemez hâle getirildi. Fakat her şeye rağmen reâya, yani Ermeni, Yahudi ve Rumlar zanaata ve ticarete devam etti. Bu, sarayın iki türlü işine geliyordu. İlki, gâvurdan daha fazla taviz ve para kazanı-yordu; ikincisi, çok fazla kazanamayan Türk, kafasını dertten, sıkıntıdan kaldırıp da baş kaldıracak bir noktaya gelemiyordu. Bir de bunun üzerine 14-15'inci asırlardan itibaren yüzünü sürekli Batıya dönen yöneticiler baktılar ki uyguladıkları politikalarla Türk'ü batırmış, içteki ve dıştaki gâvuru ise yaşatmışlar. Elde bir imkân da kalmadığı için yine Batıdan, Avrupa'dan örnek alarak, oradaki feodaliteye benzer bir düzeni buraya getirmeye çalışmışlar saray. Yani burada bazı kimselere toprak vererek, zengin kişiler, toprak ağaları, derebeyleri yaratmaya, ekonominin bu şekilde düzelebileceğini düşünmeye başlamışlar. Bunun üzerine toprak ağaları tarafından daha da ezilen halk isyan etmiştir. Celâlî isyanları bu şekilde vuku bulur. Tüm uğraşlara rağmen Türklerin arasında burjuva sınıfı oluşturulamamıştır. Yine de toprak düzeni bozulduğu için toprak sahibi kimseler ortaya çıkmıştır. Daha sonra Tanzimat'la birlikte bu kişiler tüccar ve sanayici olmaya teşvik edilmiştir. İttihat ve Terakki'nin sloganlarından birisi de "Ey Türk, zengin ol!"dur. "Her mahalleden bir milyoner çıkaracağım" demişti Adnan Menderes de. İşte bu düşünce gâvur düşüncesidir. Batının asırlardır uyguladığı bir siyaset, bizimse son 4-5 asırdır onlardan taklit etmeye çalışarak yediğimiz bir halıdır. Esas olan, her mahalleden bir milyoner çıkartmak değil, hiçbir mahallede yoksul bırakmamak-

1922'de Ortaköy, İstanbul'da bir fırın. Üzerinde Ermenice, Latince, İngilizce, Türkçe, Yunanca ve Rusça olarak "Amerikan Fırını" yazıyor.

tır, iktisadî eşitliği sağlayabilmektir. Türk düzeni budur. Diğeri gâvur düzenidir.

İşte bu Türk düzeninin, ahiliğin, fütüvvetin karşısında gayrimüslimlerin pazarı vardı. Gayrimüslimler sürekli kazanıyor, bu şekilde de maddî bakımdan güçleniyor, ellerinde çok fazla sermaye birikimi oluyordu. Bu sermaye birikimi ile birlikte Osmanlı'nın son zamanlarına doğru Ermeni, Rum ve Yahudiler bankalar kurmaya başladılar. Bir müddet sonra da gideri fazla olan saray, gayrimüslimlerden aldığı borçlarla yaşamaya devam etti. Yani kendi eliyle hem Batılı gâvurları hem de Türkiye'deki gâvurları besledi ve en nihayetinde de onlara borçlanırlı hâle geldi saray. Demin de söylediğim gibi, Osmanlı'nın Türkler yerine gâvurlarla işlerini yürütmesinin iki sebebi vardır. İlki, gâvurla daha iyi anlaşılır, gâvurun ona karşı verdiği tavizler ve ona biat etmesi hem gâvurun kârına olur hem de hanedanın kârına. İkincisi, Türk'le anlaşmaz, Türk aşiretlerini dağıtır, Türkmenleri katleder ki Türkler gelişmesin çünkü bir Türk gelişirse eğer gâvurlaşmış Osmanlı'ya pabuç bırakmayacak, ne ona vergi ödeyecek ne de biat edecektir. Ancak ve ancak Müslüman olan ve işini gâvurla değil, Müslümanlarla birlikte açıkça yürüten bir devleti tanıyacaktı başında. Bu yüzden Osmanlı en büyük mücadelelerini Anadolu'daki diğer gaza beyliklerine, Türklere karşı vermiştir.

Her neyse. Bir süre sonra boğazına kadar gâvura borçlanan saray, artık yavaş yavaş gâvurun isteklerine göre kararlar almaya başladı. Birinci meşrutiyetten sonra Meclis-i Mebusanın yarıya yakını gayrimüslim vekillerle dolmuş-tur ve hatta Yahudilere Milli Eğitim Bakanlığı teklif edilmiştir ancak Yahudiler işlerini gizliden yürütmeyi sevdikleri için bu teklifi geri çevirmişlerdir. Bu yüzden eğer Osmanlı yıkılmasaydı, bir Yahudi, Ermeni ya da Rum devletine dönüşecekti. Ta ki İngilizler ve Amerikalılar el atana kadar.

Şu anda Türkiye'ye Amerikalıların pazarı hâkimdir. İlk başta Truman Doktrini, Marshall Planı, NATO, IMF ve saire eliyle bunu gerçekleştirmişti Amerika. Padişah emriyle Türkiye'ye sokulan piyasa serbestisini şu an isteyecek bir insan, bunu yalnızca ve yalnızca gâvur için ister. Çünkü

bu işin Türkiye'de ne bir kökü vardır ne de Türkler için hayırlı bir şeye sebep olacaktır. Bunu isteyen bir insan ya dükkânına Ermenice tabela asmak istediği için ya da gâvurun ekmeğini yiyip gâvurun kılıcını sallamak istediği için istiyordur.

Şu anki Türkiye Cumhuriyeti'nin ekonomik politikaları, Osmanlı'nın aynısıdır. Yalnızca biraz daha

fazla 'documentation' odaklıdır. Yani eskiden, Osmanlı'nın son asrında hiçbir ücret ödemedi ve hatta devlete bile haber vermeden Türkiye'nin herhangi bir yerinde banka kurabiliyordu bir gâvur, şimdiye her şey evrâka ve belgeye dökmektedir. Eskiden nasıl ki Avrupalı biri buraya gelip hiçbir vergi ödemedi ürünü satabiliyordusa şimdi de durum buna benzerdir. Şu anda, Türk kahvesi yapan bir makineyi Türkiye'de ve KKTC'de 300 liraya satıyorsa Arçelik, vergilerden dolayı; aynı ürünü, üzerine 'Greek Coffee' yazarak Güney Kıbrıs'a ihraç ettiğinde fiyatı yaklaşık 200 lira oluyor. Rum Kesimi'nin Avrupa Birliği'nde olmasından ve AB'den alınan vergilerin çok komik miktarlar olmasından dolayı. Aynı olayı, önceki yazılarda bahsettiğimiz Mr. Çobani de yapıyor. Katıldığı televizyon programlarında, alt bantta sürekli olarak 'Greek Yoghurt' yazar. Neden? Çünkü serbest piyasa.

Kapitalizm, tekelleşme üzerine kurulu bir düzendir. Her şirket tekelleşmek ister. Eğer istemiyorsa o şirketin hiçbir mânâsı yoktur. Çünkü bir şirketin hedefi "maximizing profit-minimizing cost" değilse, o şeyin bir şirket olduğunu söyleyemeyiz. Bir şeyin şirketleşmesi için, kâr artırma, zararı azaltma odağında düşünmesi ve hareket etmesi gerekir. Her şey kâr-zarar odaklıdır. Artık tüm şirketler, üniversiteler, hastaneler ve hatta devletler bu minvalde düşünürler. Hepsinin bir *mission*'ı, bir *vision*'ı vardır. Hepsinin *customer*'ı, *product*'ı vardır. Hepsinin *profit*'i, *cost*'u vardır. Eğer siz de kâr-zarar odaklı düşünüyorsanız, siz de bir küçük şirketsiniz demektir. Unutmayın, çirkin'in ve çirkef'in içinde nasıl ki gizli bir 'şirk' kelimesi varsa, şirket'in içerisindeki bu şirk apaşıktır.

Kâr artırma-maliyeti azaltma meselesi bir şirketi yalnızca tekelleşmeye götürür. Tekelleşmeyeceğini söyleyen, tekelleşmeyi reddeden bir şirket ya yalan söylüyordur ya da diğer şirketler tarafından yutulmayı göze alıyor demektir ki bu da aslında onun kâr-zarar mantığıyla hareket etmediğini gösterir. Burada 'marka' ile 'şirket'i karıştırmamalı. Çünkü markaların çoğu aynı şirkete aittir çoğu zaman. Meselâ aynı fabrikada aynı suyla doldurulur bütün damacanalar, fakat pazar içinde rekabet yaratabilmek için üzerlerine farklı markaların etiketi yapıştırılır. Buradaki markalar tek bir şirkettir. Eğer farklı bir şirket daha varsa aralarında, bu şirket, rağbet gören markayı satın almayı hedefler. Bunların en uç örneklerine bakarsak, Alphabet, Apple gibi şirketleri görürüz. Bu şirketler her gün yüzlerce küçük şirketi satın alıyor. Neden? Çünkü *maximizing profit-minimizing cost*. Yani aslında kapitalizm, iddia edildiği gibi, bir serbest piyasa istemez. Serbest piyasaya

düşmandır, onu yok etmek için çabalar. Peki, niçin bu kapitalistler, serbest piyasa istiyoruz diye bağırıyor. Bunun tek bir sebebi var:

Ka'be'nin çevresi, 1953

Müslüman memleketlere bile gâvur ürünlerinin sokulması ve oralarda da bunların yayılabilmesi. Başka türlü Ka'be'nin biraz ilerisine McDonald's ya da Starbucks ya da o koca Allah'ın belâsı Hilton Hotel'i dikemeyeceklerini biliyorlar çünkü.

Tüm bunlardan, kapitalizmi kötülediğim, serbest piyasayı müspet bir şeymiş gibi gösterdiğim anlamı çıkmasın.

Piyasa serbestisi, birinci yazıda bahsettiğimiz popüler kültür icraatçısı aydının oyun sahasıdır. Sırf talep yaratabilmek için insanların şeytanî dürtülerine hitap eder. Gazlı şerbet üretir, GDO'lu meyve sebze yetiştirir, içerisinde onlarca katkı maddesi olan hazır gıdaları üretir, ekmeği bile genetiğini değiştirerek yapar, sonra da "Ne yapabiliriz, insanlar bunu istiyor, beğeniyor? Talep var ki üretiliyor" der. Bu talebi yaratabilmek için ellerinden geleni yaparlar, reklâmlar gösterirler, kanunlar çıkartırlar, insanları 'mecbur' bırakırlar. İlk başta onları reklâmlar ve toplumsal statüyle hipnotize ederek, hissizleştirerek bunu yaparlar; ardından da kanunlarla insanları gerçekten buna mecbur ederler. Sonra da suçu insanlara, halklarına atarlar. "Arz-talep meselesi bu. Halk istiyor ki yapıyoruz" derler. "KvL'nin Eti Yenir mi?" yazısında dediğim gibi, bu aydınların günahı katmerlidir. Halkın günahı ise ne kadar çakallık düşünüyorsa o kadardır. Fütüvvet ehli ahiler ve kapitalist serbest piyasacılar arasında seçim yapacak bir insan, köy yumurtası ile östrojenli yumurta, organik ile GDO, kanaat ile israf, halktan kopmayan aydın ile popüler kültür icraatçısı aydın, hak için üreten ile halk için üreten, dürüstlük ile reklâmcılık arasında bir tercih yapıyor demektir. Hayatını helâl-haram ayırımına göre mi düzenliyorsun, yoksa kâr-zarar mantığına göre mi?

Bizler günde herhalde yaklaşık olarak yüz-iki yüz reklâma maruz kalıyoruz. Bu reklâmlar bizleri heyecanlandırıyor, meraklandırıyor, sevindiriyor, sinirlendiriyor. Tüm bu hislerin sonunda bir tek şey kalıyor zihnimizde: Hissizlik. Tüm bu reklâmlar bizleri uyuşturuyor. Bir yerden sonra şirketlerin reklâm yapmaya ihtiyacı kalmıyor çünkü biz kendi söylediklerimizle, giydiklerimizle, yaptıklarımızla onları tanıtıyoruz. Arabalar, telefonlar, gözlükler hakkında saatlerce konuşabiliyoruz. Üzerimize giydiğimiz kıyafetler, hangi marka olduklarını bağırıyorlar logolarıyla. Bunlar maddî reklâmlar olarak hayatımızda yer ediyor. Tamamen madde üzerine yoğunlaşmamızı sağlıyor. Şu pek popüler ifadeyle söylersek, meta fetişizmi yaratıyor.

Bizleri, yetişkin olan bizleri çocuklaştırarak, sorumluluk sahibi kararlar alabilmemize engel oluyor. Çocuklar nasıl ki oyuncak istiyor, bu oyuncaklarla mutlu mesut yaşıyorsa, biz de araba, telefon, tişört, gözlük, saat, mutfak robotu filan isteyerek, bunları elde etmek için gerçek ihtiyaçlarımızdan ödün veriyor, günlerimizi bunlar hakkında konuşarak, araştırma yaparak, bunları düşünerek geçiriyoruz. Bu şeylerimiz olmadığında kendimizi bir hiç gibi hissediyoruz. Hayatlarımızı tamamen birtakım metalara bağlıyor, pamuk ipliğinde yaşıyoruz.

Maddî reklâmların haricinde, bundan daha etkili olan manevî reklâmlar var bir de. Bunların içine birçok şey giriyor: Haberler, diziler, filmler, şarkılar, internet siteleri, kitaplar. Tüm bu şeylerin içerikleri bizlere milyonlarca manevî reklâmı dayatıyor. Nasıl düşünmemiz gerektiğini, neyi nasıl bilmemiz gerektiğini bize söyleyerek, tamamen hissiz ve melesiz yaratıklar haline gelmemize sebep oluyor. Maddî reklâmların da yuvalanmasını sağlayacak çukurları açıyor beynimize. Bizleri vatansızlaştırıyor, kimliksizleştiriyor, hayvanlaştırıyor. Önce hayatımızdaki her şeyin kötü olduğuna inanmamızı sağlıyor, sonra da “Şunu alırsan, şöyle düşünürsen, şunu istersen hayatın daha iyi olacak” diye dayatıyor. Onlarca kadın cinayeti, asker cinayeti, çocuk cinayetini izleyen bir kimse, dinini, dilini, vatanını, kimliğini terk etmeye hazır hâle geliyor. Sende bir sorun olduğunu dayatıyor sana. Fakat gerçek sorunlarını göz ardı edebilmen için elinden geleni yapıyor. “Sivilcelerin mi var? Hemen bu kremi satın almalısın” diyorlar. Ama bir gerçeğin üzerini örtüyorlar: O kremi bir kere sürdükten sonra yıllarca düzenli olarak satın alıp kullanmazsan yüzün daha fena bir hâle gelecek. Kusurlu, sorunlu, yardıma muhtaç biri olduğumuzu düşünür hâle geliyoruz. Sonra da yapmacık sorunlarımız hakkında istihbaratlar topluyor; şirketlerin, devletin dediğine bürünüyoruz. Kadın, asker, çocuk, hayvan cinayetlerine, yani insan cinayetlerine şahit oldukça yaralı hayvanlar haline geliyoruz. Sonra da bu hayvanlığımıza bir ilaç arıyoruz: İnsan Hakları.

esen volkan.

Bu Alana Reklâm Veremezsiniz.

staj günlüğü

2. GÜN

Doğrulдум
Doğrulanmak ümidi var idi bende o vakitler
Bu çok büyük bir hataydı
Çünkü doğru olan en dipteymiş vacipken bir topluma helâk
Asık suratlar ve eğik başlara çarpıp dönermiş *âyetül beyânat*
Bunu ancak yasaklı dört kitabı okuyunca anladım

Yasaklı diyorum çünkü o vakitler tek meşru şey bendim
Fakat ben de halkın gayrimeşruluğu ile bendim
Alçak bir yaşam bana ısrarla tavsiye ediliyordu
Sığ konular derin mevzulara dönüşmüştü birden
Kulak çınlatan kahkahalar atıldı gerindim

Fakat ben o zamanlar
İtrî'nin kayıp bestelerini de sağır işittiydim
Bir kitap okumakla
Ateşim de yükseldiydi
Mâlum yerlerime melodi sinince serinlemiş
Şiirsizliğin ve aşksızlığın tanımı
Dilimden ha düştü ha düşecek idi

Ardından vakit çok fazla tecelli etmeden
Üzerime yapışmadan kol saatleri
Sindirmeden sundurmadan tesirini henüz
Vahiy ile enselendim
İlham ile müjdelendim
Doğrudum
İyice bir oturduğum yerde
Başlar
Dedim kendi kendime
Hakiykât doğrulanarak değil doğup doğrularak başlar

Do ile başlar mesela müzik
Doğu ile güneş başlar
Doğru ile yanlış
Doğum ile de ölüm
Doğa ile yasa
Dua ile umut
Ve başladığıyla kalır bazen kâğıt
Bazen de meşaleler yakılır şu şamdanlar olsa da

3. GÜN (USCHK)

Aralandım.

Arıydı ara sıra arasına girdiğim

Yine de nemalanmadım, nem alandım

Arastadan söz açandım

Anlaşılmadım bu dibdiri sulhe atılan imzamdan

Peşi sıra yuvarlandım

Kendi kendini sulayan bu körpe gülü görünce

Kabaran, güneşe yüz çeviren

Ve tam birbirini öpecekken

Aralarında tüten duman, minik titreyişler

Can çekişir yahut yutkunur gibi

Can, çekişen bir şeydir

(Çekişmekten çekinmeyen

Ve çekirdek çitler gibi çeliği çekiçle çiğneyen bir şey)

Yalnızca ölmeden beş dakika önce değil

Her ânınızda iki eli yakanızdadır polyester hırkanızın

Çekişmek, yakarmayı yakıştırır zira yüzünüze

Şimdi canı cihana nam salmak isterken

Canı cehenneme nar olurcasına; dolmuştu

Renkler mordan daha mor pembeden daha pembeydi

Peki niçindi bu kadar abartma?

Yoksa hakiykât miydi bu?

Bir atımlık aşk mıydı ara sıra hatrı sorulan

Yahut atılıp satılabilen bir şey olmaktan çok mu uzak?

Kâfire aldanacakken cihat üstüne cihat

Nifak!

Tohumları ekildi.

4. GÜN

Dizildim
Dizginlenmedim
Düzgün'den gelip üstümden geçtiler
Büzzükdaşlarım küstüm sandı hüsnüzandı
Neslim yandı
Yanlış tuşa bastılar,
Altlarındaki zeminin kapakları açılınca
Boyladılar çingiraklı yılan ve mızrak dolu düzlemi

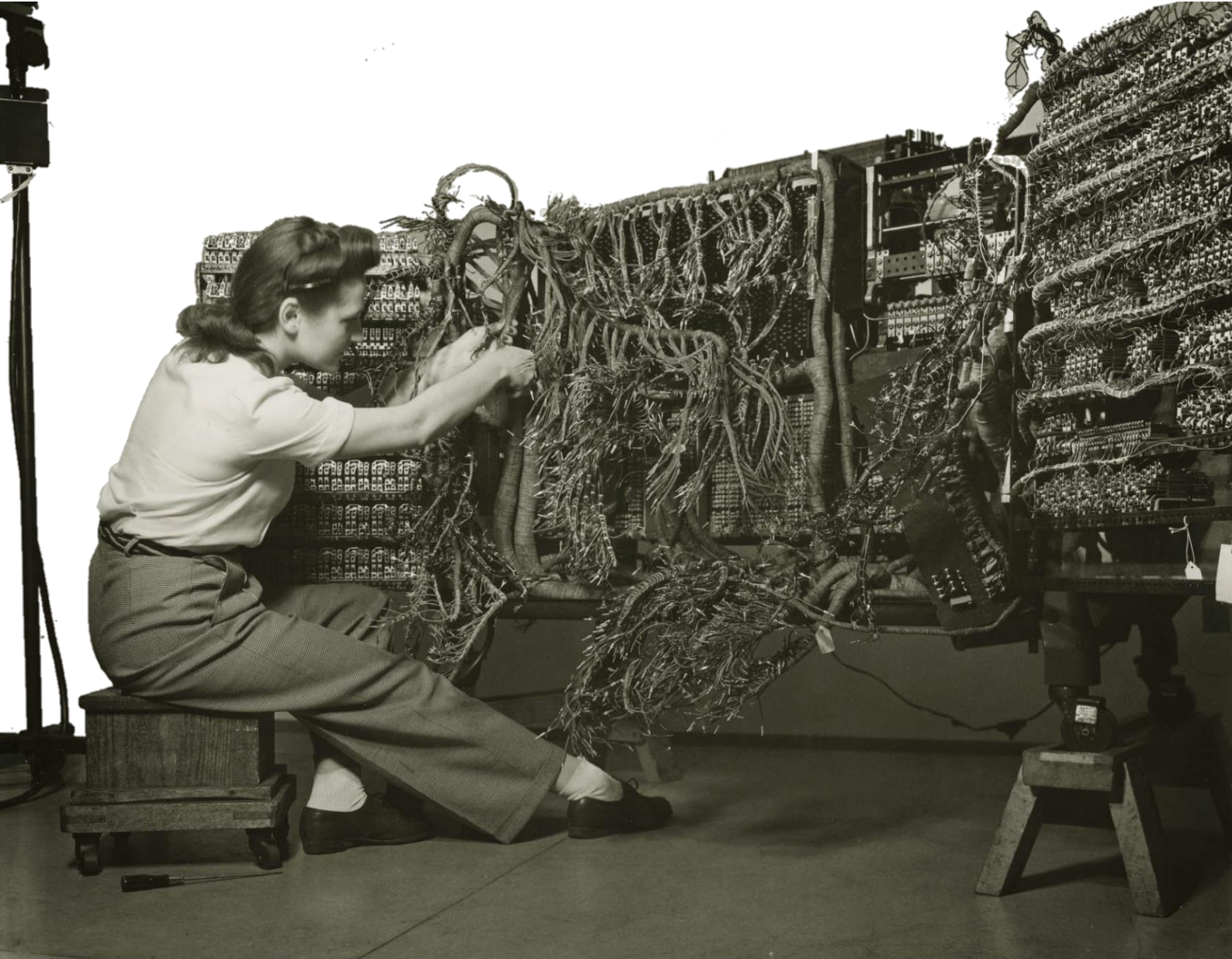
Hâlbuki biz şeceretü'l huld ile yoğrulmamıştık
Biz ki
Âdeme emanet olanı Habil'den devraldıydık
Biz ki
İnsanı kusuruyla burun buruna bırakmazdık
Yüzünde her ne halt yazıyorsa ona göre davranmazdık

Biz ki
Yakarmakla aklanmanın imkânsızlığıyla büyüdüük
Fakat bazen kalp bu ya
Kalıptan çıkmış şekilde teslim almadık onu
Fıtratımızda yoktu nitekim programlanmışçasına
Ömür boyu mutluluğa nail olmak
O vakit dilenmezdi ömür boyu mutluluk
Darısı şunun bunun başına
Denirdi Kurânîydi
İhtiyaç bilinirdi
Geriye kalanı ise muhtaca verilirdi
Geriye biz diye bir şey kalmadı
Yakaranlar tiran oldu vakur kalanlar viran
İsyan!
Hakiykât devrolundu
Mühimmat sevk kılındı
Tahribat aşk içindi
Elhâmdülillah davran

h.h. aydın.

İşten sonra hayat var mı?

zabıt

- 1924, 26 Ağustos, Afgan halkından gelen ‘cihat paraları’ ile Türkiye İş Bankası kuruldu. 1 milyon sermayesi olan bankanın genel müdürlüğüne Celal Bayar getirildi.
- 1925, 8 Mart, cumhuriyet döneminin ilk ‘millî’ sigorta şirketi, Anadolu Anonim Türk Sigorta Şirketi kuruldu.
- 1925, Temmuz, ilk piyango düzenlendi.
- 1930, 11 Haziran, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kuruluş Kanunu kabul edildi. Banknot çıkarma hakkı Maliye Bakanlığından alınarak Merkez Bankasına bırakıldı.
- 1930, 15 Haziran, Türkiye Cumhuriyeti, ilk dış kredisini aldı. Amerikan Yardım Bankasından sağlanan kredi 10 milyon dolar.
- 1941, Şubat, 16 yaşın üzerindeki erkek çocukların maden ocaklarında, 12 yaşın üzerindekiilerin tekstil sanayiinde çalıştırılmasına ilişkin kararname çıktı.
- 1945, Mayıs, Etibank'ta 2 milyon liralık nakliye yolsuzluğu ortaya çıkarıldı.
- 1947, Mart, Türkiye, Dünya Bankası ve Uluslararası Para Fonu'na (IMF) katıldı.
- 1947, Eylül, Amerikan Yardım Antlaşması imzalandı.
- 1948, Temmuz, Marshall Planı dahilinde Türkiye-ABD İktisadî İşbirliği Anlaşması imzalandı.
- 1950, Ocak, Kiraların serbest bırakılması kararlaştırıldı.
- 1953, Eylül, Maliye Bakanı Hasan Polatkan yabancı sermayeyi Türkiye'ye yatırıma davet etti.
- 1954, Ocak, Yabancı Sermaye Yasası Meclis'te kabul edildi.
- 1954, Mart, Petrol işletmeciliğini yabancı sermayeye açan Petrol Yasası Meclis'te kabul edildi.
- 1956, 28 Eylül, Maliye Bakanlığı, İstanbul'da hazineye ait 10 bin arsa ve 500 binayı satışa çıkardı.
- 1959, Ocak, Amerika Birleşik Devletleri ile imzalanan İstimlak ve Müsadere Garantisi Anlaşması Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde onaylandı. Anlaşma basında kapitülasyonlara dönüş olarak nitelendi.
- 1961, 16 Ocak, ABD, Türkiye'ye 43 milyon Dolar yardımda bulundu.
- 1963, 25 Haziran, Ortak Pazar Antlaşması imzalandı.
- 1964, 5 Şubat, Dünyanın en büyük bankalarından biri olan “Bank of America”, Türkiye İş Bankası ile işbirliği yaparak ülkemizde “Amerikan-Türk Dış Ticaret Bankası” adı altında bir banka kurmak için girişimde bulundu. Merkezi İstanbul'da olacak olan bankanın 10 milyon liralık sermayesinin yüzde 25'ini Bank of America, yüzde 75'ini İş Bankası karşılıyor.
- 1964, Şubat, Coca-Cola'nın dünya üzerindeki 1109'uncu fabrikası İstanbul'da açıldı Tama-miyle yerli yatırımla kurulan şirketin sermayesi 14 milyon liraydı.
- 1964, 22 Ağustos, İş ve İşçi Bulma Kurumu kanalıyla 1961 yılından 1964 yılı Temmuz sonuna kadar çeşitli dış ülkelere 5511'i kadın, 80 bin 864 işçi gönderildiği açıklandı.
- 1968, 2 Nisan, 109 ton altınımızın 98 tonu rehinde. Yetkililer, altınların rehin verilip döviz alındığını bildirdiler.
- 1968, 30 Ekim, Türkiye, Almanya'ya başvurarak buğday istedi.
- 1969, Eylül, Türkiye İşçi Partisi, Adıyaman'da bir toprak ağası ve Alevi dedesi olan Sabri Tanrıverdi'yi aday gösterdi. Tanrıverdi'nin adaylığı parti içinde rahatsızlık yarattı.
- 1970, 12 Ocak, Türkiye'ye son beş yılda 218 milyon 800 bin liralık yabancı sermaye girdiği, buna karşılık aynı dönemde yabancı sermayedarların 257 milyon 400 bin liralık kârı yurtdışına transfer ettikleri açıklandı. Sanayi Bakanlığında yapılan açıklamaya göre, son beş yılda inşaat, ilaç, kamyon, maden, tekstil, gıda ve imalat gibi sanayi kollarında faaliyet göstermek üzere 121 yabancı firma Türkiye'de tesis kurdu.

- 1971, 28 Haziran, 1972'den itibaren Türkiye'de afyon ekimi yasak. Amerikalılarla bugün yapılan prensip anlaşmasına göre gelecek yıldan itibaren Türkiye'de haşhaş ekimine tamamen son verilecek. Buna karşılık Amerikalılar haşhaş ekimi yapan 7 ildeki üreticiye mahsullerine verilen baş fiyatın iki katı kadar tazminat ödeyecek. Amerika'nın bir yıl için ödeyeceği tazminatın tutarı 10 milyon doları geçiyor. Türkiye İlaç Sanayi için gerekli olan haşhaş devlet üretme çiftliklerinde yetiştirilecek, bu iş için yapılan masraflar da Amerikalılar tarafından karşılanacak.
- 1973, Ekim, OPEC üyesi ülkelerin İsrail ve onu destekleyen ülkelere karşı başlattığı petrol ambargosu ile 1973 Petrol Krizi başladı.
- 1973, Aralık, İslâm Kalkınma Bankası kuruldu.
- 1975, 25 Nisan, Batılı ünlü işadamlarının katıldığı "Bilderberg" toplantısı Çeşme'de yapıldı.
- 1979, 3 Mart, Piyasada ilaç sıkıntısı başladı.
- 1979, Mayıs, TÜSİAD gazetelere ilan vererek, Bülent Ecevit Hükümeti'nin çekilmesini istedi.
- 1980, Ocak, Yabancı bankaların Türkiye'de şube açmaları Yabancı Sermaye ile ilgili kanun kapsamına alındı. Banka şubelerine kârlarını transfer etme hakkı tanındı.
- Bankalar Kararnamesi çıktı. Böylece, kredi faiz oranları serbest bırakıldı ve bankacılık sektörüne girişler kolaylaştırıldı.
- 1980, 4 Kasım, MHP Genel Başkanı Türkeş'in bankalardaki paraları bloke edildi.
- 1984, Ocak, Turgut Özal Türk Parasını Koruma Kanunu'nun herkesin başına bela olduğunu söyledi.
- 1984, Mart, ABD Temsilciler Meclisi, Türkiye'ye yapılması önerilen askeri yardımda 39 milyon dolar kesinti yapılmasını kararlaştırarak, yardımı 716 milyon dolara indirdi.
- 1986, 22 Nisan, Daha önce yabancıların Türkiye'de mülk edinebileceklerine dair çıkan ve Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen kanun, bazı değişiklikler yapılarak tekrar kabul edildi. 9 Ekimde yasa, Anayasa Mahkemesi tarafından ikinci defa iptal edildi.
- 1989, 5 Ağustos, Döviz alım satımı serbest bırakıldı.
- 1990, 5 Mart, Türkiye'nin ilk yabancı Menkul Kıymetler Fonu Vakıfbank tarafından oluşturuldu.
- 1992, 16 Nisan, Genelev patroniçesi Matild Manukyan'ın Türkiye vergi rekortmeni olduğu açıklandı.
- 1995, Şubat, Türkiye ile Avrupa Birliği arasında Gümrük Birliği antlaşması imzalandı.
- 2001, Şubat, MGK aylık olağan toplantısında Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer ile Başbakan Bülent Ecevit arasında yaşanan tartışma piyasalarda deprem etkisi yarattı. Birkaç saat içinde Merkez Bankası'ndan yaklaşık 5 milyar dolar çekildi.
- 2001, Mart, Başbakan Bülent Ecevit'in görüşmek üzere davet ettiği Dünya Bankası Başkan Yardımcısı Kemal Derviş, Devlet Bakanlığı'na atandı.

Bir tüccar hak- kinda takibat

20 bin kilo pamuğa su
katılarak satış yapılmış

BORSA TAKİBATT

Hacı Ömer Sabancı adlı bir
tüccara ait 20 bin kiloya yakın

Garanti
para bankalar

Garanti
para bankalar

sevdiğiniz Efes Pilsen
4 yasına bastı

Kuruluş
yeni kutuyu
isteyiniz!
"her yerde satılır"

KULA KULLUK YETSİN ARTIK

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ

Metro,, nun ilk kuyusu dün törenle açıldı

180 milyon liraya mal olacak Metroda
on beş istasyon bulunacak

Bir tüccar hak- kinda takibat

20 bin kilo pamuğa su
katılarak satış yapılmış

BORSA TAKİBATT

Hacı Ömer Sabancı adlı bir
tüccara ait 20 bin kiloya yakın
pamuğa su katıldığı; Borsa me-
murları tarafından tesbit edilmiş
ve pamuklar müsadere olunarak
icap eden zabıt varakası tanzim
olunmuştur.

Borsa idaresi mevzûr pamu-
ğa ne miktar su katıldığını tes-

Prof. Dr. Engin ARIK
"Türkiye'nin sahip olduğu
Toryum madeninin değeri,
Türkiyenin iç ve dış
borçlarının toplamı olan
500 Milyar doları 350 kez
ödeyebilir"
Dediği için 30 kasım 2007
de Isparta'da düşen uçakta
ekibiyle birlikte öldü.

Dünyaca meşhur Coca-Cola ŞİMDİ de MEMLEKETİMİZDE

Vehbi
Koç'la tatil
sohbeti

Yıllardır tatilini
Erdek'ten 8 kilo
metre uzaklıkta-
ki Pinar Otel'de
geçiren Vehbi
Koç, "Çalışanın
sanın tatil yap-
ması şartı" dedi.

Vehbi Koç "Avrupa'da tatil yapacak kadar zengin değilim" dedi

اللَّهُ مَا لِكَ أُولَٰئِكَ نَهْدَنَ مَحْرُومٍ

اللَّهُ نَهْدَنَ مَحْرُومٍ أُولَٰئِكَ مَا لَكَ دِرْ

الْوَارِثِ أَفَءَ

كَبِيرُ الْفَقِيرِ الْمَذْنِبِ لَوْ نَدَّ قَارِءُ مَا غَفَرَ اللَّهُ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ

Allah'a mâlik olan neyden mahrumdur?

Allah'dan mahrum olan neye mâliktir?

*Ne yapmış da zengin olmuş?
Zengin olmuş da ne yapmış?*

zenginler birbirlerinin suç ortaklarıdır

"Kul görür Allah görmez. (Rüya)"

Bir bilmece

Haziran 2013'te Murat Menteş'in Yeni Şafak'ın internet sitesinde yayımlanmış bir yazısı var. Yazının adı: "Cem Yılmaz'ın Sihirli Formülü". Yazının girişi ise şöyle:

"2009'da Cem Yılmaz'a sordum: 'Dindar-laik, Türk-Kürt, Alevi-Sünni, başörtülü-başı açık, sağcı-solcu... gibi ayrımlar hakkında ne düşünüyorsunuz?'

"'Benim gösterimi izlemeye gelip ön sırada yan yana oturanları saydınız şimdi' dedi."

Buna karşılık, Murat Menteş, Cem Yılmaz'ın cevabının onu imrendirdiğini söylüyor. Ve yüzü adeta hayranlıkla pembeleşiyor. Çünkü herhangi bir ötekileştirme yok. Cem Yılmaz kimseyi 'öteki' görmüyor. Ne kadar da şahane bir durum. Fakat bir konuyu tamamen atlıyorlar.

Cem Yılmaz'ın gösterilerinin bilet fiyatları malumunuzdur. 130, 160, 200, 250 liraya kadar varıyor. Elbette bunlar en ön sıraların biletleri. Zira 'kısıtlı görüntü imkânı' olan yerlerden 50 liraya bir bilet alabilirsiniz. Fakat bize en ön sıra gerekli. Çünkü ne diyor Cem Yılmaz: "Benim gösterimi izlemeye gelip, ön sırada yan yana oturanları saydınız şimdi."

Bu en ön sırada oturan kişilerin dindar veya laik, Türk veya Kürt, Alevi veya Sünni, başörtülü veya başı açık, sağcı veya solcu, her kesimden olduğunu söylüyor Cem Yılmaz. Hayır efendim! O en ön sırada barış içerisinde kendisini izleyen insanlar, Türkiye'nin her kesiminden insanlar değildir. Onlar tek bir kesimdirler: Zenginler.

Zengin insanların tahammülü fersah fersaktır. Ve onlara göre fakirler ise olsa olsa tahammülfersadır.

Zenginler birbirlerinin suç ortaklarıdır. Türk bir iş adamı, rahatlıkla Kürt bir iş adamıyla iş yapar. Bankalarda Alevi-Sünni ayrımı yoktur. Ke-

malist bir aile ile muhafazakâr bir aile rahatlıkla aynı bankada banka hesabı açabilir. Başı açık bir kadın, başörtülü birini temizliğe çağırabilir. Gelir düzeyi yükseldikçe, sağcılar bile solcularla koalisyon yapabilir. (Tabii koalisyon yaptığında fakir halk oy vermez diye korkarsa bu mümkün değil.) Çünkü zenginler birbirlerinin doğuştan kardeşidir. Paranın nereden geldiği önemli olmaz. En zıt insanları bile gülümseyen yüzlerle tokalaşırken görebilirsiniz. Neden? Çünkü *professionalism*.

Murat Mentеш'in saydığı bu kavramlar birbirine düşmandır. Yalnızca fakirken. Zengin olduklarında düşmanlık ortadan kalkar. Olsa olsa 'teva-zu' ortaya çıkar. Fakat bu ayrımlar fakirleri yönetebilmek için kullanılan algı araçlarından başka bir şey değildir. Kimse bilmez ki, üstünlük takva iledir. Ve kapitalizm yalnızca 'mülk-i la yeblâ'yı ve 'şeceretü'l huld'u vâde-der.

Velhâsıl, Cem Yılmaz'ın bir sihirli formülü gerçekten var. O da şu: Zenginler birbirlerinin suç ortaklarıdır.

küfi halil okay.

Wall Street'te bir intihar

M534-1

kerahat vakti

Acıya yaşadığını hatırlatıyormuşum, öyle diyor.
Farkında değilim. Aman ne güzel!
Ben o sıra ikinci sınıf gerçeklerin,
İlk sahibinden konuşan duvarların ve
modası geçmiş şairliğimin
devir teslim işleri ile meşguldüm.
Ne yani, bir de onunla mı uğraşacaktım.
(Acı yakasını silker.)
O da bir şey mi,
Ben var ya ben gömleğimi bile çıkarıp yaktım, ne haber!

Ve pencerenin önünde öylece bırakıp kendimi
sessizce çıktım kapıdan,
seyredebilmesi için gidişimi.
Yazık, ne olduğunu bile anlayamadım.
(Yürü be oğlum kim tutar seni)

Acele etmem lazımdı çünkü, fedai meşguliyet
Münker ve Nekir harareti bir tartışmanın tam ortasında;
kafaları karışmış,
arayı bulmam şarttı.
Ne idüğü belirsiz yol; yol ki patiska, yol ki yılankavi,
yolu bulmam şarttı.
Gök zifiri kara bir oda; ay matem,
ışığı bulmam şarttı.
Kalitesiz kömürün alaylı sahte ısısı, baca giderinden dökülen kurum
gibi
döküldü ruhum ve
Pencerenin pervazını kemiren tahta kurusu
gibi
beynimin içini kemiren güruhum,
dayanılır olmaktan çıktı böylelikle.
Burada yaşamak ne çekilmez şey! oldu.
O yüzden kim tutar beni, he!
Sorarım, kim tutar,
ben kapıdan çıkmışım çok mu?

İşte paranoyak caddeler, işte elastik iskeletler
İşte samimiyetsiz telaş: konçerto
İşte kendince modern ve çağdaş, fakat
eski nesil yobaz kulaklar
Dilim sır tutmaktan nasır
Ayaklarım biteviye koşmaktan
Tüm bunlara homojen olmak da lazımdır, aslında ne de güzel yakışır
Oysa soluduğum havada ilk gençlik yıllarım mülazım
ve onun o acemi içilmiş sigarasının tadı vardır.
Hem
Dünya dönmez kendi etrafında, o, milyarlarca hamster'ın kafeste
koşturmasıdır.
Bundandır sümüklü böceklere başlayacak hayranlığım.

Öyleyse niyedir dillerde döndürölüp durmakta olan jilet.
Yüzlerde ki kesikler niyedir
Parmaklara bağlanmış iplerin unutulması, kangren sonrası
Bir vardan eksiğı, bir yoktan fazlası
Yetmez mi azın azasına

Bir telefon tutmuş kulağıını bir adamın, çekıştiriyor ha bire
onu, bak, bak řu yanda
Örs, üzengi ve çekik arasında dövölüyorum,
sertim artık.
Bak, bak, řu kadının uzun bağırsaklı tırnaklarının kıvılcımlı

gurultusuna,
Kemik ve et arasında eğeleniyorum,
keskinim artık.

Bak,
hayır, dön, dön, bakma sakın, on üçünde
bir çocuğun bileklerinde kesiliyorum kendime
ölüyüm artık.

Ne talihsizlik ama!
Bu ölümle mezarımda daha ço...ook yaşarım artık.
Yani bir ıssız adaya düşecek olsam, üç ıssız ada alırım yanıma

Başka çarem mi var?
Elimdeki bardak kırılacak olsa, sudan vazgeçerim.
Bardaktakinden başka suyum mu var?
Son denilen nedir? Ona da giderim
Sondan başka yolum mu var?
Tüm günahlara tövbe etsem, gene yanarım
Tövbeyi geciktirmekten büyük günahım mı var?

Var, var dönelim geldiğimiz yere,
diye diye
vardım, gittim, kayboldum, buldum, döndüm; sessizce çıktığım eşığe.
sessizce girdim bir girdap içeri
ve
kendimi gövdesi çıplak sırtı kapıya dönük
gidişimi seyreder, dönüşümü bekler buldum.

Ve çıktığım bedene,
bir ruh içeri sessizce sokuldum.

nihan zehra gülgün.

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ

Her can ölümü tadacaktır.

yeniden doğum

Hayalini kurduğum şey kesinlikle “ben” ile ilgili değildi. Demiştım ki: “Bir yıl boyunca bütün rapçiler birleşip, bu müziği dinleyen özellikle ilk gençlik çağındaki arkadaşların ve diğer insanların kafalarını, kalplerini ve ruhlarını çalıştıracak! şeyler üretseler bunun nasıl müthiş sonuçlar doğuracağını tahmin bile edemezsin. Hele bu üretimin sebatla daim olduğunu düşünmek beni uçurmaya yetiyor. Nasıl heyecanlanıyorum bir bilsen!”

Fakat bunun hayalden öteye geçmesi tabii ki imkânsız. Burada bunun imkânsızlığının belki binlerce, on binlerce nedeninden birkaçını inceleyeceğim. Bununla beraber sözde iki karşı safta yer alan ve aslında birbirinin aynısı olan iki düşmandan bahsedeceğim.

Yaşadığımız şu çağda ve dünyada ve bu ülkede olmasını istediği şeylerin gerçekleşmesi adına yapmadığı, yapamıyor olduğu ve yapamayacağı hiçbir şeyi olmayanlar bu imkânsızlığın büyük kısmını oluştururlar. Bunlara X diyelim. Medya böylesi bir üretimi istemez, yasa ve kanunlar peydah olur, mahkemeler kurulur, toplum gözünde itibarsızlaştırmalar, gizli ve alenen tehdit ve caydırmalar sıralanmaya başlar vesaire demek istemiyorum. Bunlar sistemin (X’in) ani krizler karşısında kullandığı savunma ve saldırı mekanizmasıdır. Benim hayalini kurduğum şeyin en azından şimdilik imkânsız oluşu bunlardan çok önce tasarlanmış ve çok daha tehlikelidir. Böylesi bir üretimi kabul edecek rapçi ve bunları dinleyecek dinleyicinin bulunamaz olu-

şudur bu tehlike. Çünkü X, bu bulunamaz insan modelini (önceden) tasarlayarak, kendisine karşı oluşabilecek herhangi bir tehdit ihtimalini ortadan kaldırmıştır. Nasıl yapmıştır bunu? İslâm şiarıyla hükmetme sahnesine çıkan X, insanları İslâmî dünya görüşünden bambaşka bir dünya görüşüyle donatacak ve bundan da kötüsü, bu insanları, dünya görüşün nedir sorularına cevap veremeyecek şekilde yetiştirecektir. Her şey öyle doğal görünecektir ki kimse bir terslik olduğunu düşünmeyecektir. Bunun anlaşılması çok önemli. İslam şiarıyla sahneye çıkan X ile gönül bağı kuracak insan nasıl üretilmiştir sorusu bu bahsi daha anlaşılır kılacaktır sanırım. Şimdiki X’ten önceki X’in faaliyetlerine bakmak yeterlidir bunun için. Annesi ODTÜ’de İngilizce öğretmenliği okumuş bir arkadaşım anlatmıştı: Savunduğu görüş ve benimsediği inanç yüzünden okulunu 8 yılda bitirebilmiş. Başörtüsü yüzünden tacize uğramış ve tartaklanmış. Sonra şimdiki X gelmiş. Bu taciz ve tartaklamayı ortadan kaldırmış. Annemiz sevinmiş ve yemin etmiş bu yüzden bu X’i destekleyeceğine. Bakın ne kadar doğal ve gerçek. Ama acaba o X ile bu X aynı X olmasın?

Geçmişte otoritenin kesinliği ve sınıfsal katmanlar herkesçe biliniyor ve itiraz edilemiyordu. Her şey açıktı. Özgürlük yoktu. Bir ayakkabıcının oğlu ayakkabıcılıktan başka meslek seçemiyordu. Özellikle toplumun alt sınıfında bulunan bir birey sınıf değiştiremiyordu. Köle, efendisini tanıyor ve ne hakları olduğunu biliyordu. Tercih hakkı yoktu. İti-

raz etmesi yasaktı. Bugün biz seçme özgürlüğü çağında yaşıyoruz, oy veriyoruz. “O” diyoruz, “hayır” diyoruz, “evet” diyoruz, “istiyoruz” diyoruz, “istemiyoruz” diyoruz. Bütün bunlar bizim özgürlüğümüzün göstergesidir. Ancak hissettiğimiz şeyi bilinçli bir şekilde seçmemişiz; bilinçsizce bir başkası irademize telkinde bulunmuş ve irademize ipotek koymuştur. “Hangimiz altına imzasını atacak kadar bilinçli ve doğru yaşadık ki?” sözü tam da bunu anlatıyor bize.

Şimdi gelelim birbirine karşı savaşıyor fakat birbirinin aynısı, birbirinin kardeşi olan iki düşmana. Kimdir bunlar? Ve neden birbirlerinin aynı olmalarına rağmen birbirleriyle savaşmaktalar? Biri diğerine sataşıp durmakta ve öbürü bunu görmezden gelerek zelim yerine koymakta. Bu konuya başlamadan önce şunu açıklamakta yarar var: Bir şeyin niçin yapıldığı, işin yapılırken ve yapıldıktan sonra nelere sebep olduğu ve işi yapanın hayatı acaba yaptığı işin sağlamasını yapabiliyor mu sorusu o işe ve işi yapana yaklaşımımızı belirler. Yani yaşantısı yaptığı işe uyuyor veya onunla çelişiyor mu? Yani bir isim, “Ben ezilen halk için, açlar için, siyahiler için rap yapıyorum. Onlara eşkıya diyorum ama sözlük anlamıyla değil” gibi bir sloganla milyonlarca insana kendini sevdirebilmiş bir isim, gerçekten sözünü ettiği insanlar için mi icra ediyordu işini? Casino, kokain ve kadın düşkünü bu adam bu söyleminde ne kadar samimi idi? Dünyada hiçbir casino yoktur ki insanları ezenlerle irtibatı olmasın! Dünyada hiçbir uyuşturucu yoktur ki satıcısına ya da satıcısının dostlarına insanları daha fazla sömürebilmek için kaynak oluşturmamasın. Düşünün ki bir insan çıkıp halka yol gösteriyor, haykırarak “işte şu tarafa diyor” ama kendisi o yolla temas halinde değil. Nuh’un gemiyi terk etmesi değil de nedir bu? Niçin J. P.

Sartre hayatı boyunca kendi-sine verilmek istenen hiçbir ödülü –buna Nobel ödülü de dahil- kabul etmemiş, almamıştır? Niçin Frantz Fanon kendisiyle hiçbir ailevi bağı bulunmayan insanlar için hayatını harcamıştır? Nesimî nasıl yaşamış, nasıl ölmüştür? Muhammed’in en yakın arkadaşlarından biri olan Ebuzer –İslam’daki selamlaşmayı ilk defa kullanan isim, fakirlerin babası, büyük sosyalist- çölde açlıktan çocuklarının ölümünü izlemiş ve kendi mahiyeti de böyle sonuçlanmıştır. İmam-ı Azam kendisine teklif edilen devlet makamını niçin reddetmiş ve bunun sonucunda gelişen olaylar neticesinde zindana mahkûm edilmiştir? Karacaoğlu niçin intihar etmiş? Pir Sultan, Dadaloğlu, Börklüce, Şeyh Bedrettin, Neyzen Tevfik ve daha pek çok isim, Aşık Veysel, Neşet Ertaş bolluk içinde, rahat, belki makam sahibi ve şöhret olabilecekleri halde niçin hiçbirisinin hayatında bunlara yer yoktur? Bu insanlar malları, canları ve hatta sevdiklerinin canları pahasına halkın yanında olmuş, zorbalığa karşı gelmiş ve hayatlarında halkın karşısında olanların yararına olacak hiçbir şeyi bulundurmamışlardır. Ya diğerleri? Reklâm panoları, billboard’lar, paranın ve şöhretin köpeği olmuşlar... Yaptıkları işi satanlar, yaptıkları işi her defasında kendileri için yapanlar, bütün bunlar birer sahtekârdan fazlası olabilir mi?

Yıllardır pop’un boş oluşundan, rap’in bir duruş ve davaya sahip olmasına rağmen boş pop piyasasının altında ezilmesinden bahsedilip durulur. Acaba bu rap dediğimiz şey gerçekten bir duruş ve davaya mı sahip? Bu işi icra edenler –yöntemimize dönersek- işi gerçekten ne için icra etmekte ve neyi amaçlıyorlar, yaptıkları iş neye sebep oluyor? Kendi bahsime, üretilen neredeyse rap parçalarının tamamının pop şarkılarından bir

farkının olmadığını düşünüyorum. Estetik kaygının ön planda olduğu; işi yapanın, yapılan işten önemli hale geldiği; paraya, dinlenme sayısına, şöhret basamağının yüksekliğine yönelik, araştırmadan, bilinç ve bilgiden, hissiyattan, derinlik, yorum, özgünlük, kavrayış, bütünlük ve bağ kurmaktan uzak, halkın gerçek dertlerinden bambaşka yaraları tıpkı bir mızımız ve laf anlamaz çocuğun, bir oyuncağı arsızca istemesi gibi işaret edip duran, post modern, şizofrenik, aşağılık, egoist zırvalıkların çoğunlukla yer aldığı üretimlerin yapıldığı rap camiasının pop kültüründen ne farkı var? Testiyi kıran da bir, suyu getiren de. Bunlar kırmızı BMW'lere binen Marksistler'den başkası değil! Bunlar en çok kazanan on şirketten yedisinin banka olduğu bir ülkede yönetimi elinde bulunduran ve faiz haramdır deyip duranlardan başkası değil! Bunlar özgürlük, eşitlik ve adalet deyip camilerin minarelerine kendi partilerinin sembollerini yerleştirenlerden başkası değil! Bunlar barış getireceğiz deyip gittikleri her toprağı kanla sulayanlardan başkası değil! Bunlar birbirinin karşısında yer alan ve birbirine saldırıp duran iki kardeşten başkası değil! Ha pop, ha rap! Ha emperyalist, ha Marksist. Ha o X, ha bu X.

burak çapak.

paula

[hikâye]

1941 Mayısının dördünde Bay Hincer saat 18:30'da işten eve döndüğünde, karısını yatakta oturmuş kitap okurken buldu. Karısına nazikçe sordu:

"Sorun ne? Kendini iyi hissetmiyor musun?"

"Pek değil," dedi Bayan Hincer, kitabını yatağa koyarak.

"Ah," dedi Hincer. "Akşam yemeği için mi kalkıyorsun?"

"Hayır sevgilim. Sorun olur mu?"

"Yok, hayır. Elbette hayır. Ne yapıyorsun? Kitap mı okuyacaksın?"

"Hı-hı," diye onayladı Bayan Hincer.

Ertesi akşam, Bayan Hincer hâlâ yatağındaydı.

"Doktor Bohler'i çağırayım mı?" diye sordu Hincer endişeyle.

Sıcak ve şuh gülüşüyle güldü Bayan Hincer. "Sanmıyorum," dedi. "Onun yapabileceği bir şey olduğunu sanmıyorum."

"Nasıl yani? Ne demek istiyorsun?" Karısının yatağının ucuna oturdu Hincer.

"Kaçık herif!" dedi Bayan Hincer, keyifle. "Hami-leyim."

Şapşallık bir anda Hincer'in yüzüne sirayet etti, ardından büsbütün bir coşku. Sonra da karısına doğru eğildi, ilk başta heyecanla, sonra şefkatle öpmek için onu. Büyük sözler vermeye, tahminler yapmaya başladı bir anda. Fakat aniden durdurdu kendini.

"O aptalın yanıldığını biliyordum," diye bağırdı sevinçle. "Ne demiştin?"

"Kim, sevgilim?"

"Doktor Bohler."

"Doktor Bohler!" diye küçültücü bir şekilde ünledi Bayan Hincer, fakat tatsızdı. "Sevdiğim, her kadın, bebeği olup olmayacağını bilir. En azından bu kadın bilir."

"Fakat ben düşünmüştüm ki—"

"—Sevdiğim, *biliyorum*, Doktor Bohler'i ya da Doktor Bilmemkim'i görmek zorunda değilim. *Biliyorum*. Hep biliyordum bilebileceğimi."

"Ben de şey düşünmüştüm—" dedi Hincer. "Doktor Bohler, bebeğin olamayacağını filan söyledi diye düşünmüştüm. Söylemedi değil mi böyle bir şey?"

Şuh bir neşeyle güldü Bayan Hincer. İki elini uzatıp, kocasının yüzünü onların arasına aldı.

"Sevdiğim, *endişelenme*," dedi yumuşacık gülerek. "Bebeğimiz olacak."

Nihayet yatak odasından çıkıp, akşam yemeği için bulaşıkları yıkamaya koyulduğu sırada, Bay Hincer seslendi:

"Yemek mi hazırlıyorsun, canımın içi?"

"Hayır, sevdiğim, hazırlamasam daha iyi."

Haftalar ve sonra aylar geçti, Bayan Hincer hâlâ yatağındaydı, sadece banyoya ve dolabına ve makyaj masasına küçük, kararlı gezintiler yapmıştı— ve bir öğleden sonra, Sophie -temizlikçi kadın-, dışçıye gidebilmek için ona yalvarmış, o gidince Bayan Hincer da kestane rengi şalı ve tüylü terliğiyle, *Cumartesi Akşamı Postası* gelmiş mi diye bakmak için alt kata kadar inmeye cesaret edebilmişti. Onun bütün bu küçük gezilerini de doğrudan -ya da dolaylı olarak- hesaba katarsak, aşağı yukarı, günün 23 saati, haftanın 165 saati, ayın 644 saati boyunca yatak örtüsünün üzerindeydi. Kahvaltısını orada yaptı, öğlen ve akşam yemeklerini orada yedi. Evdeki bütün gazete ve mecmuaları okudu, torbalarca yün ve boy boy örgü iğnesiyle, öğre-bildiği kadar dantel ördü. Komodininin üzerinde gümüş bir zili vardı. İki defa salladığında, Sophie -temizlikçi kadın- ya acilen ellerini kuruyor ya elektrikli süpürgeyi durduruyor ya da sigarasını söndürüyor ve koşa koşa Bayan Hincer'in odasına geliyordu. Aynı zamanda, maaşına zam yapan Bay Hincer'ın da talimatlarını dinliyordu.

"Canım. Bir dakika gelebilir misin?"

Hincer tekrardan karısının odasına girdi.

"Canım, garip bir şey soracağım sana. Muhtemelen *düpedüz* delirdiğimi düşüneceksin."

Hincer gülümsedi, "Söyle bakalım, küçük kızım benim."

"Yatakta kalmak istiyorum, tatlım. Yani bütün zamanım boyunca yataktan çıkmamak istiyorum." "Dokuz ay boyunca mı?" diye kuşkuyla sordu Hincer.

"Hı-hı. Öyle istiyorum. Kızdın mı bana? Kızdın. Farkındayım. Yüzündeki o sert bakışı görebiliyorum." Bayan Hinchler gülümsedi kocasına, hafifçe dudağını büktü ve başını öne eğdi.

"Yo, hayır," diye hemencecik yadsıdı kocası. "Tabii ki de kızgın filan değilim. Fakat neden yataktan çıkmak istemiyorsun ki? Yani gerçekten neden yataktan çıkmak istemiyorsun?"

Hinchler bekledi.

"Güleceksin," diye suçladı Bayan Hinchler uysalca.

"Gülmeyeceğim."

"Güleceksin."

"Sevdiğim," dedi Hinchler, tekrar yatağın ucuna oturarak. "Gülünecek bir şey yok."

Bayan Hinchler, kocasının elini iyice sıktı, söyleyeceği şeyleri dile getirebilmesi için onun en içten gücüne ihtiyacı vardı sanki. Ağır ağır konuştu, sesi ağır ve cesurcadı, nihayet Hinchler bir solgunluk hissetti, korkudan gelen bir solgunluktan bu, karısının sesindeki.

"Bebeğimizin doğmasını çok istiyorum, sevdiğim. Düşürmekten korkuyorum. Binlerce şeyden korkuyorum." Bayan Hinchler duraksadı, aniden kocasının elini sıktı, aklına, ayn-ı zihnini dehşete düşürecek korkunç bir resim gelmişti sanki. Devam etti, "Arabalar ve tırlar ve şeyler. Çok korkuyorum. Ve eğer yatağımdan çıkmazsam, zihnimdeki senin ve bebeğimin düşüncesiyle birlikte güvende olacağım."

"Bebek" kelimesi, ondan önce gelen tüm kelimeleri bir kenara atarak, Hinchler'in kalbini önce silahsız bırakmış, sonra da onu pusuya düşürmüştü. Karısına, aşırı boğuk bir sesle cevap verdi, fakat narince bir emir de vardı sesinde.

"Yatağında kal. Ne kadar süre istersen o kadar yatağında kal."

Bayan Hinchler'in cevabı, kısa ve öz olmasına rağmen, Hinchler'in, onun için ebedi oluşunu belirtiyordu.

"Sevdiğim," diye basitçe telaffuz etti Bayan Hinchler.

Hinchler, karısının elini okşayarak tekrarladı, "Ne kadar istersen o kadar yatağında kal."

İkisinin de içine işleyen bir ânu paylaşıyorlar gibiydi. Bu ânu bölen Bayan Hinchler oldu, fakat anlaşılana o ki konuşurken epeyi isteksizdi.

"Sevgilim, bir şey daha var. Kimseye söyleme. Yani böyle yatağımda olduğumu kimseye söyleme. New York'a, kız kardeşimin yanına döndüğümü söyle. Kardeşimin hasta olduğunu söyle."

"İyi de neden?" diye nazikçe sordu Hinchler.

"Gülerler," dedi basitçe Bayan Hinchler. "Hepsi güler. Biliyorum."

"Hayır, gülmezler," dedi Hinchler biraz öfkeyle.

Düşünceli bir şekilde, "Gülerler. Biliyorum gülerler," dedi karısı. "Ruth Simpkins güler. Şu an bile güldüğünü duyabiliyorum."

"Şu aptal kadın," dedi Hinchler.

"Aynen, sevdiğim, ama güler. Hepsi güler. Biliyorum.—Sevdiğim, kardeşimin yanına New York'a gittiğimi söyle onlara. Evde olduğumu bilmesinler. Hafta sonları beni ziyarete geldiğine inandırabilirsin mesela onları. Cape'e gidebilirsin, balık tutmaya gidebilirsin. Aynen, balık tutmaya gidersin. Alışverişi Sophie yapabilir. O—"

Bay Hinchler birdenbire elini kaldırdı, bir trafik polisini taklit ediyor gibi. "Şimdi bekle bir dakika. Dur orada. Dur, Nellie."

Biraz afallamıştı. Bayan Hinchler'in sakın, sevecen sesi bir anda heyecan kazanmaya başlamıştı. Garip bir şekilde uygunsuzdu bu durumu.

Birdenbire Bayan Hinchler elini kocasının elinden çekti. Ne elini kaydırды ne de burktu. Yalnızca çekti.

"Sen de bana gülüyorsun," dedi tatsız bir şekilde.

Hinchler endişeliydi. "Hayır, canım benim!" Yemin etti. "Hayır, gülüyorum. Sen ne söylersen yaparım, minik kızım."

Hinchler usulca karısının elini geri aldı. "Hayır, hayır, minik kızım," Bayan Hinchler'in bu beklenmedik yüz ifadesinin karşısında yemin etti.

Ona doğru döndü karısı. Hinchler suçsuzluğunun anlaşılması için bekledi, endişeli bir ifadesi vardı, ümitle, suçsuzluğunun anlaşıldığını ifade edecek herhangi bir kelime için bekliyordu. Bayan Hinchler'in yüzü hiçbir şey anlatmıyordu. Kocasına baktı, sonra da öteye.

"Nasıl istiyorsan öyle yapacağız," dedi Hinchler. "Nasıl istiyorsan öyle."

Bayan Hinchler'in gözleri odaklanmaya başlamıştı.

"Anlayacağını biliyordum," dedi.

Neredeyse her hafta sonu Cape Cod'a balık tutmaya gitti Bay Hinchler. Genellikle bu hafta sonlarından zevk alıyor gibi gözüküyordu, Pazar akşamları geç saatte karısının yatak odasında durup, kendisini, hantal gazetelerin altından gözetlemesine izin verirken, Bayan Hinchler'in gece lambasının zayıf ışığıyla gördüğü yüz her seferinde mutlu bir yüzdü.

Fakat bir haftanın sonunu getirmek için haftanın beş gününün geçmesi gerekiyor.

Hincher zavallı bir yalancıydı. Neyse ki yetenek pek gerekli değildi onun için. Otisville'deki hiç kimse, Bayan Hincher'in New York'a, kız kardeşinin yanına gittiğinden şüphe etmedi. Yani ne zaman Hincher, garip bir ciddiyetle, baldızının durumu için Daha İyi, Aynı ya da Henüz Kesin Bir Şey Söyleyemiyorlar dese, her zamanki verilen cevap, Böyle Şeyler Zaman Alır ya da Paula'ya Sevgilerimizi İlet idi. Hincher'in yalancılığı pratikte gelişmişti. Zamanla öğrendi ki, yalanlarını kıkır kıkır gülererek söylediğinde, ciddi ve kasvetli bir şekilde söylediğinden daha emin hissediyordu kendini.

"Galiba kendime yeni bir eş almam gerekecek," diye yalanlarına yenilik getirdi Hincher (kıkırdayarak).

"Yeni modeller gelene kadar niye beklemiyorsun," diye fikir verdi Bud Montrose.

Daha sonra Hincher, Bud Montrose'un bu nüktelerini de kullanmaya başladı. Klasik Hincher'in Kıkırdak Yalanı şöyle bir hal aldı:

"Galiba kendime yeni bir eş almam gerekecek." (Kıkırdayış.) "Yeni modellerin çıkmasını bekliyorum." (Kıkır, Kıkır.)

Fakat kalabalık bir odada, yalanını savunmaya gerek kalmayacak şekilde herkesi emin ederek, yüksek sesle suçlanmamak için ustalıkla yalan söyleyebilmeyi hiçbir zaman öğrenemedi.

Akşamları, Hincher yalnız başına yemek odasında yemeğini yedikten sonra tekrar karısına katılır ve genellikle birkaç kumar oyunu oynarlardı. Bay Hincher, Bayan Hincher'in yatağının kenarına oturur ve beyaz şirin bir yatak masasının ayakları nazıkçe ikiye açılmış, Bayan Hincher'in bacaklarının arasında dururdu. Genellikle 21:30 ya da 21:45'e, Bayan Hincher, "Biraz bir şeyler okuyalım mı, sevdiğim?" diyene kadar oynarlardı.

Çoğu kez Hincher, "Muhteşem," deyip odanın köşesindeki, Bayan Hincher'in seçtiği kitabı gider alırdı.

David Copperfield'la ilgili, Bayan Hincher, Bay Hincher'a şunları söylerdi:

"Bunu çok severim, her zaman sevmişimdir. Nasıl olur da okumazsın daha önce, sevgilim?"

"Bilmem," dedi Hincher. "Hiç vaktim olmadı."

"Ben çok severim," dedi Bayan Hincher, "yalnız Murdstonelar'dan nefret ediyorum. Murdstonelar'la ilgili bütün bölümleri geçiyorum."

"Onlar kim?" diye sordu Hincher.

"Davidciğimin üvey babası ve kız kardeşi. İğrençler, bekle ve gör. Yo, hayır, Murdstonelar'ın olduğu bölümleri geçeceğim."

Bülbül gibi güldü Bayan Hincher.

Bay Hincher, *David Copperfield*'in [Bayan Hincher'in yatağının] yakınına, rahat bir koltuğa oturdu, Murdstonelar'la ilgili parçaları geçerek. Görkemli bir şekilde okudu Bayan Hincher, sesini Dan Peggotty'ninki gibi sertleştirerek, Steerforth gibi nazıklaştırarak, Uriah Heep'in hatrına soğuklaştırarak, Dora'nın hatrına jip'leştirerek. Her biri için mükemmel bir rol dağılımı yapmıştı.

Geceyarısı, genellikle, Bayan Hincher okumayı bırakır. Kitabı kapatır ve Bay Hincher'a bakarak gülümserdi.

"Yoruldun mu?" derdi Hincher çabucak.

"Biraz, sevdiğim."

"Sen uyu o zaman. Bu akşamlık bu kadar okuma yeterli."

"Beğendin mi?"

"Sıkı kitap. Hadi, yorganın altına gir bakalım. Saracağım seni." Hincher misafir odasında uyudu o ay boyunca.

Ruth ve Carl Perkins, Emily ve Bud Edmunson'daydılar. İlk başta, Bud konuşurken, Perkins elini çerez kasesinin içine daldırıp didik didik bir şeyler tarıyor, antep fıstığını bulunca alıyordu. Sonra Carl Perkins birden yemeyi kesti.

"Geçen cumartesi akşamı geldi o buraya.

"Emily'yle ben sinemadan yeni gelmiştik. Frank'in arabasını park edilmiş gördüm girişte. Arkasında durup el fenerimi aldım. Neyin ne olduğunu anlamak için etrafta dolaştım. Frank arabasında oturuyordu.

"Frank! Ne yapıyorsun burada?" dedim.

"Seni görmem lazım" dedi.

"Pekâlâ, içeri gel," dedim.

"İçeri girdik. Paltosunu üzerinden almama izin vermedi. Benimle yalnız görüşmek istediğini söyledi, öyle deyince Emily üst kata çıktı. Frank'le ben salonda oturduk. Hâlâ çıkarmıyordu paltosunu.

"Salı günü geldim size," dedim. "Nasıl oluyor da telefonun çekmiyor? Hem neden hizmetçi kadın içeri girmeme izin vermedi? Neler oluyor cidden?"

"Ne oluyor lan yani. Ben onun ortağıyım. Bütün hafta işe gelmemişken, ona, nerede olduğunu sormaya hakkım var. Ne demek istediğimi anlıyorsun, değil mi?"

“Frank sanki bana hiçbir şey söylemek istemiyor-muş gibi oturdu oraya. Sanki piyanoya bakmaya gel-miş gibiydi. Bir de muhtemelen paltosunu çıkarma-masının sebebi, içine ceket filan giymemiş olmasıydı. Yani kırıvatının olmadığını görebiliyordum.

“‘Paula ile ilgili bir sorun mu var?’ dedim. ‘Kız kardeşiyle ilgili kötü bir haber filan mı duydun?’

“‘Paula’nın kız kardeşi yok,’ dedi Frank.

“‘Ne demek istiyon?’ dedim. ‘Şu, ziyaret ettiği kız kardeşi değil mi? O ölüyor, değil mi? Yani kız bayağı hasta, değil mi?’

“Frank kafasını salladı. ‘Hayır,’ dedi, ‘Paula bunca zaman hep evdeydi. Evde, yatağında yatıyor, doğur-mayı bekliyordu. Doğuracağı için dolaşmak, bir şey-lerle uğraşmak istemedi. Bu yüzden de evde, yata-ğında kalmak istedi.

“‘Ne zamandan beri yatağında?’ diye sordum.

“‘Bilmem,’ dedi. ‘On aydır.’

“‘Bir yıldır ortalarda yok,’ dedim.

“‘Onun hiçbir yere gitmediğini söylüyorum sana,’ dedi. ‘İki aydır yatağında değil. Ama odasında. Kapısı da kilitli.’

“‘Kapısı mı kilitli!’ dedim. ‘Bebeği doğurdu mu?’

“‘Öyle olduğunu söylüyor,’ dedi Frank. ‘Doğur-duğunu söylüyor. Bilmiyorum.’

“‘Sesini duymalıydın. Zar zor duyabiliyordum Frank’i.

“‘Ne demek istiyon?’ dedim. ‘Bebeği doğurdu-ğunu mu söylüyor? Bilmiyor musun?’

“‘Öyle diyor,’ dedi Frank. ‘Ama bilmiyorum. Bir-kaç hafta önce eve geldim ve kapı kilitliydi. Kapıya vurup, iyi olup olmadığını sordum. Bebeği doğurdu-ğunu söyledi.’

“‘Doktor Bohler’i çağırayım mı diye sormuş Frank. Paula, hayır demiş, doktora ihtiyacı olmadığını söyle-miş. Bir yerin acıyor mu diye sormuş. Kendisinin ha-rika hissettiğini söylemiş Paula. Onun için yapmasını istediği tek bir şey varmış. Ne olduğunu sormuş Frank. Ne istemiş dersin?

“‘Git bana bahçeden iki tane gül kopart’ demiş. İh-tiyacının olduğu tek şey buymuş.

“‘Allah’ım! Yapmadın değil mi bunu, yaptın mı? Doktor Bohler’i çağırmadın mı?’ dedim Frank’e.

“‘Çağırmanı istemedi,’ dedi Frank. ‘Ona ihtiyacı-nın olmadığını söyledi.’

“‘Düşünebiliyor musun?

“‘Peki,’ dedim. ‘Bahçeye gidip iki gül koparmadın değil mi?’

“‘Evet’ dedi.

“‘Niçin lan?’ diye sordum. ‘Öyle yapmamı istedi,’ dedi.

“‘Ve o da yapmış! Bahçeye gitmiş ve iki tane gül koparmış. Sonra üst kata, yatak odasına koşmuş (kapı hâlâ kilitliydim, dinle bak), ve Paula, ona, bebeğin doğduğunu söylemiş. Ama Frank’in içeri girmesine müsaade etmemiş. Paula’nın orada bir süreliğine yal-nız kalması daha iyiymiş. Frank, bebek kız mı erkek mi diye sormuş. Paula, kız olduğunu söylemiş. Sarı saçlı, mavi gözlü güzel bir kız demiş.

“Frank, herhangi bir şeye ihtiyacı olup olmadığını sormuş. Paula hiçbir şeye ihtiyacı olmadığını söyle-miş. Frank, ondan kapıyı açmasını istemiş. Paula bunu yapmamış, tabii. Frank’e dedim ki, ‘Vallahi o kapıyı kırardım.’

“Frank kafasını salladı. Paula’yı bilmediğimi söy-ledi. Onun çok hassas biri olduğunu söyledi.

“İşte, iki ay geçmiş üzerinden ve Paula hâlâ onun içeri girip, ne onu ne de bebeğini görmesine izin ver-miş. Hizmetçi kadının bile girmesine izin vermiyor-muş. Yemek zamanları haricinde hiçbir zaman açmı-yormuş kapıyı, ve sadece hizmetçiye izin varmış, ye-meğini ona uzatması için.

“Odada bebekle birlikte kalıyor. Ve Frank, her ak-şam ofisten eve geldiğinde, kapının ardından onunla konuşuyormuş. Bebeğin bütün gün neler yaptığından bahsediyormuş Paula, ayağını nasıl ağzına götürdü-ğünden filan. Frank herhangi bir şeye ihtiyacı olup ol-madığını soruyormuş. Bazen ihtiyacı da oluyormuş. Bebeğe beşik ya da biberon filan lazım oluyormuş. Bi-lirsin. Bebek ihtiyaçları. Ve Frank de tüm bu şeyleri alıp getiriyormuş eve ve Paula, eşyaların sığacağı ka-dar kapıyı açıyor ve onları içeri alıyormuş, kendini ya da bebeği göstermeden.

“Sonra bir gün Paula, bir oyun arkadaşına ihtiyaç-ları olduğunu söylemiş. Tam olarak oyun arkadaşı de-ğil ama bebeğin çevresinde olması gereken bazı ço-cuklar olması gerektiğini filan söylemiş. Bir çocuğun en geliştiği çağın bebeklik olduğuna inandığını söyle-miş. ‘Eminim, delirdiğimi filan düşünüyorsun’ demiş Frank’e. Frank hayır demiş ama cidden kendi çocu-ğumu görmeye izin verilmemesinden sıkıldım demiş. Paula gülmüş ve biraz daha sabırlı olması için ona yal-varmış.

“İşte, Frank, hizmetçinin yeğenini eve getirtmiş, oyun arkadaşı olarak. Küçük çocuk üç yaşlarınday-mış. Ve bebeği görmeye izin veriliyormuş.

“Frank, çocuk ne zaman yatak odasından çıksa, ‘Bebeği gördün mü?’ diye soruyormuş.

“‘Evet,’ diyormuş çocuk da, vurgulayarak.

“Nasıl görünüyor? Minik bir kız, değil mi?’ diye soruyormuş Frank.

“‘Minik bir bebek ve konuşamıyor.’

“Minik bir bebek ve konuşmıyor ve beşiğinde uyuyor filan demiş çocuk. Çocuklar nasıl konuşur bilirsin.

“İşte, birkaç hafta sonra Frank kapıyı zorlayıp içeri girmiş.

“Sana söyleyeceğim şeye inanamıycaksın.

“Paula beşikteymiş. Frank, Paula’nın, bacaklarını yukarı kaldırmış olduğunu, böylelikle dizlerinin çenesine doğru sıkışmış halde durduğunu söyledi. Saçlarını bir çocuk gibi örmüş ve büyük kırmızı bir kurdele bağlamış. O kurdelenin haricinde hiçbir giyecek yokmuş üzerinde. Bir ilmik bile. Anadan üryan, bir bebek gibi.

“Frank’e ne demiş dersin?

“Battaniyeyi üzerine örterek, ‘Bence sen kabasın. Bence tanıştığım en kaba insansın sen’ demiş.

“Onu odadan çıkarmış. Sonra da işte Frank bize gelmiş. Bizim evde, odada oturuyordu.

“Ona, gitmesi gerektiğini söyledim. Onun ve Paula’nın iyi, uzun bir yolculuğa ihtiyaçları olduğunu söyledim.

“Bugün onlardan bir kartpostal aldım.—Emily, şu kartpostalı ne yaptın?”

Hincherlar Florida’ya gitti. Bay Hincher, Plaza Hotel’in lobisinde korkunç bir cinnet geçirdi. Müdür yardımcısı ve yüksek rütbeli bir ‘lobi boy’ tarafından yatıştırıldı. Ve Lakewood’daki eve kaldırıldı.

Paula, Otisville’e ve birkaç ay sonra kütüphane görevlisi olarak çalıştığı işine geri döndü. Bugün hâlâ orada ve harika bir iş çıkarıyor.

j. d. salinger.

(tercüme: ediz kavanozoğlu)

dert mi bize yüreğim (baş dönmesi)

Dert mi bize yüreğim, dalga dalga akan kan
Ve ateş, ve ölümler ve kudurmuş çığlıklar
Cehennem hıçkırıkları, düzeni yakıp yıkan
Dert mi bize örenler üstünde esen Rüzgâr

Dert mi öç? -Dert olmaz mı, bakıyoruz gülerek,
Sanayiciler, soylular, saylavlar, geberin!
Canları cehenneme; tarih, tüze ve erkin!
Kan gerek bizim için... Altın alev! Kan gerek!

Fır dönelim korkunç saldırıların içinde!
Savaş, ve öç, ve dehşet dört bir yana kol salsın!
Cumhuriyetçiler, krallar, ordular -yeter be!-
Sömürgeler, halklar, çanınıza ot tıkansın!

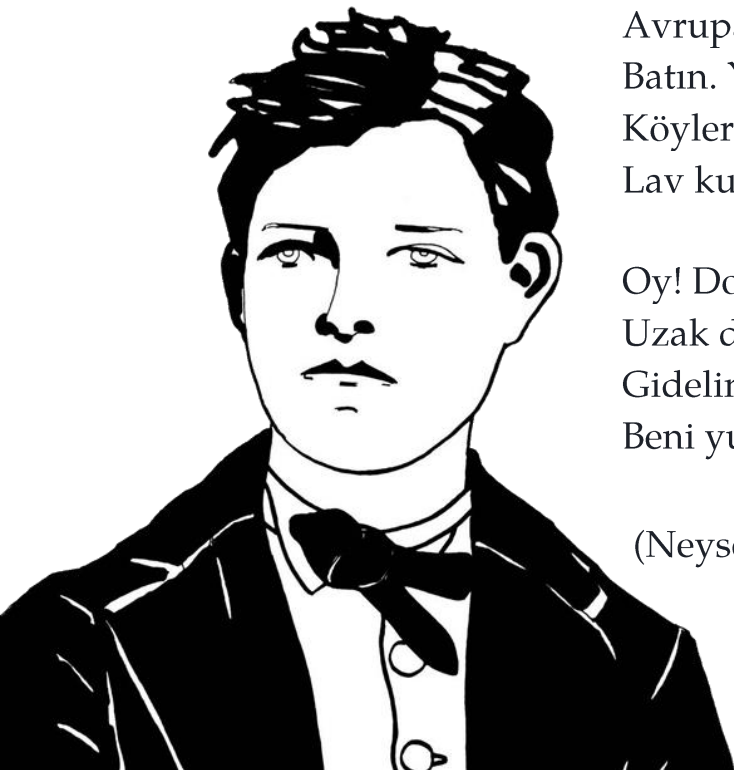
Kardeşimiz; öfkeli alevli kasırgalar,
Kim uyarır sizleri kardeş bildiklerimiz?
Düşle beslenen dostlar aramıza geliniz,
Çalışmadık, çalışmayız, ey ateş dalgalar!

Avrupa, Asya, Amerika yerin dibine
Batın. Yürüyoruz öç dolu, yakıp yıkarak
Köyleri ve kentleri! -Öleceğiz birlikte
Lav kusacak volkanlar! Denizler tutuşacak!

Oy! Dostlar, oy! -Yüreğim: 'Biz kardeşiz' diyor
Uzak dostlar, siyahlar, durmayalım burada
Gidelim! Çabuk! Eyvah! Eski toprak eriyor,
Beni yutup sizlere akıyor dalga dalga...

(Neyse, geçti, benim yine, eski ben)

Altın Rüzgâr.

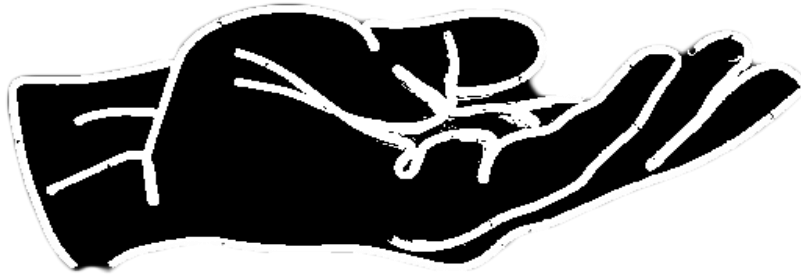

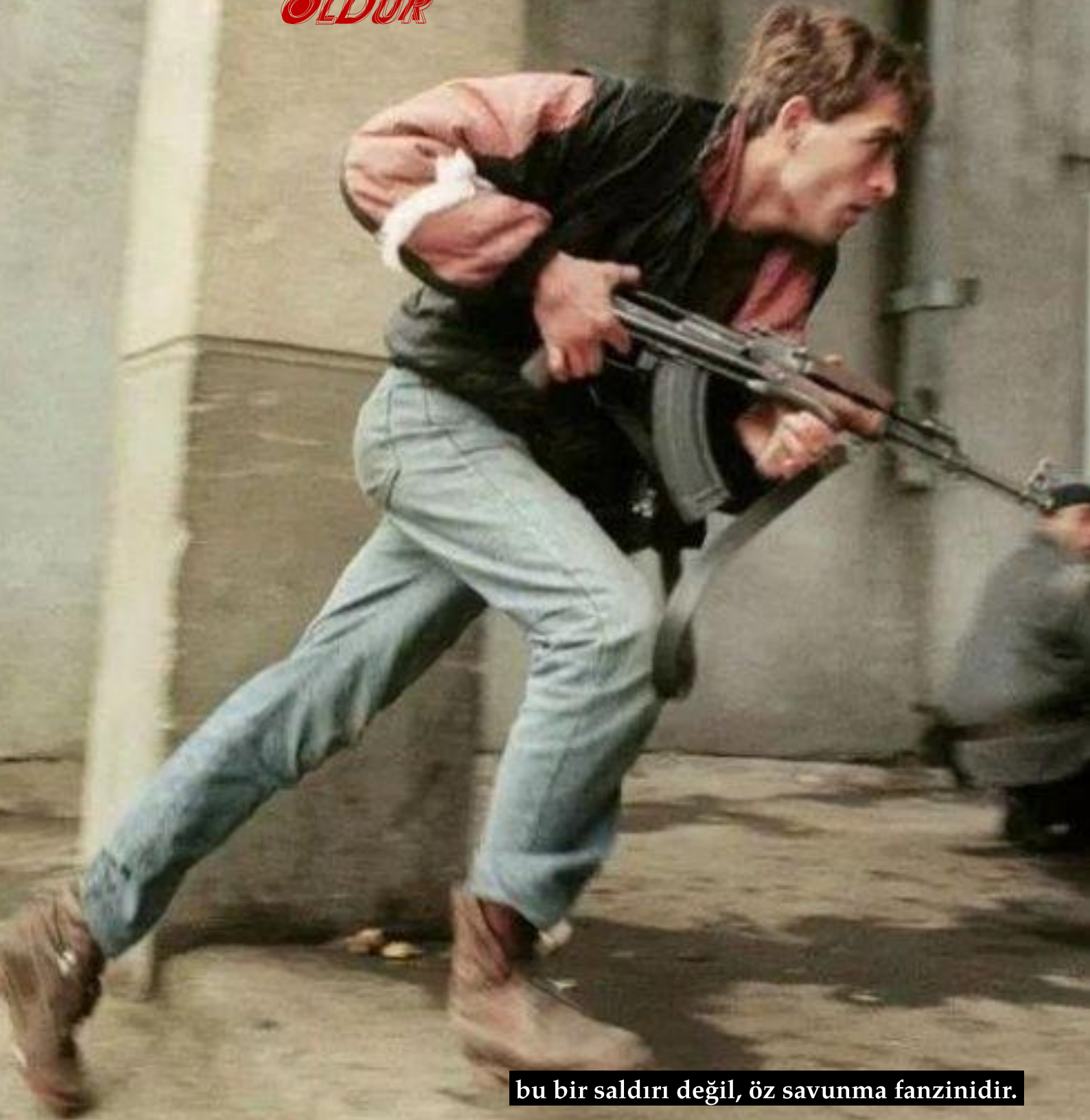
iletışim

mahallendekifanzin@gmail.com

“Bildiri olup dağılmalı insan büyüyünce”

MAHALLENDEKİ
KAPİTALİSTİ
ÖLDÜR

bu bir saldırı değil, öz savunma fanzinidir.